

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی - اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آئین نامه ها - بخش نامه ها - آگهی های رسمی و قانونی - سؤالات

سال پنجم - شماره ۱۲۸

صفحه ۴۷۲۱

۴شنبه ۲۹ تیرماه ۱۳۲۸

میرزا قاسم خورشیدی

دوره یازدهم قانونگزاری

شماره مسلسل ۱۷۳۵

روزنامه بومیه

فهرست مندرجات

صورت مشروح مذاکرات صد و نود و دومین جلسه دور یازدهم از صفحه ۱ تا ۱۹
آگهی های رسمی « ۲۱

مذاکرات مجلس

جلسه ۱۹۴

صورت مشروح مذاکرات جلسه روز ۵شنبه ۲۳ تیرماه ۱۳۲۸

فهرست مطالب

- ۱ - تصویب صورت مشروح مجلس.
- ۲ - بقیه مذاکره در بودجه کل کشور
- ۳ - تقدیم يك فقره لایحه از طرف وزیر جنگ راجع بقواصل درجه افسران بقید وفوریت
- ۴ - بقیه مذاکره و تصویب بودجه ۱۳۲۸ کل کشور
- ۵ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس ساعت ۹ صبح بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید.

۱ - تصویب صورت مشروح مجلس

رئیس - نسبت بصورت مجلس نظری نیست؟
نورالدین امامی - اجازه میفرمائید؟
رئیس - بفرمائید.

نورالدین امامی - این صورت مجلسها را بطور عجیبی میآورند الان نصف بقیه صورت مجلس روز دوشنبه را دادند آتوقت مقدمه سهشنبه را دیروز صبح دادند باز هم نصف بقیه اش مانده است مال دیروز هم نطقهای قبل از دستور دادند و بقیه اش را نداده اند خلاصه نصف بقیه بریزور را داده اند و بقیه اش مانده است و اینطور هیچ نمیشود صورت مجلس را مطالعه کرد و علاوه يك موضوع دیگر ...

رئیس - اداره کارپردازی مقتضی است که آقایان کارپردازها فشار بیشتری بیاورند و يك تریبی بدهند که چایخانه زودتر بدهد تندنویسی و طبقه خودشان را انجام داده اند.

امینی - چایخانه اضافه کاری میخواهد آقای رئیس - اضافه کاری؟

امینی - بله آقا ساعت کار تا نصف شب طول میکشد باید حروفچینی بکنند همینطور که نمیشود.

رئیس - بسیار خوب ترتیبش داده میشود که مرتب شود.

نورالدین امامی - يك موضوع دیگر هست که این خیلی اغلاط چاپی دارد ملک را پشت نوشته اگر بنا بشود که اغلاط چاپی را هم توضیح بدهیم خیلی طولانی میشود باید در طبع این دقت بیشتری بشود که اینقدر غلط نباشد.

رئیس - آقای امیر تیمور ...

امیر تیمور - بنده يك مطلب خیلی مختصر و خیلی لازمی دارم تمنی میکنم بقدر دو دقیقه بنده اجازه بدهم که بعنوان نطق قبل از دستور عرض کنم
رئیس - بودجه مطرح است و بطوریکه مسبقاً تازمانی که بودجه مطرح است اجازه نطق

قبل از دستور داده نمیشود آقایان دیگری هم اجازه خواسته اند.

امیر تیمور - بنده از روی ساعت دو دقیقه بیشتر وقت نمیخواهم ...

رئیس - پس دیگران هم اجازه صحبت خواسته اند این موکول برای مجلس میشود.

عده از نمایندگان - استثنائاً موافقت میکنیم.

رئیس - استثنائاً دیگر نمیشود چون يك ورقه ای آنجا میگذارند و ثبت نام میکنند اگر باید صحبتی شود که آنها مقدمند.

امیر تیمور - عرض کردم بقدر دو دقیقه
رئیس - یک دقیقه بفرمائید مگر اینکه يك پیشنهادی بفرمائید و در ضمن آن پیشنهاد با بصورت دیگر مطلب خودتان را بفرمائید.

حکمی - پس نوبتهای امروز محفوظ باشد
رئیس - بله محفوظ باشد برای بعد این نامهائی که نوشته شده برای روز بعد از بودجه فعلاً اسامی غائبین جلسه گذشته قرائت شود (بشرح زیر قرائت شد)

غائبین جلسه صبح ۴شنبه ۲۲ تیرماه ۱۳۲۸
غائبین با اجازه - آقایان: کفائی، ظفری، مهندس رضوی، ضیاء ابراهیمی، حسن اکبر، دکتر اعتبار، معین زاده، فولادوند، دکتر راجی، وثوق، دکتر فلسفی، رحیمیان، اورنگ، منصف، ناصر ذوالفقاری، گرگانی، دکتر طباطبائی

* این مذاکرات مشروح یکصد و نود و دومین جلسه از یازدهمین دوره قانونگزاری

افغنی • اقبال • مهندس خسرو هدایت • دکتر آشتیانی • حسین وکیل • بهادری • بهار • مامقانی • دکتر شفق • برزین • تقی زاده • نیکبور • شریف زاده • امامی اهری • خوئیلر • مکرّم • فاضلی • عرب شیبانی • غائبین بی اجازه - آقایان: محمد حسین قشقایی اردشیر شادلو • عزیز زنگنه • غضنفری • صدر زاده • ناصری • دکتر امینی • گلبادی • عباس اسکندری • افشار • صفا امامی • حاج امین • عدل اسفندیاری • خسرو قشقایی • دیر آمدگان با اجازه - آقایان: صاحب جمع امیر تیمور • اردلان • نواب •

دیر آمدگان بی اجازه آقایان مهدی ارباب • سلطانی • بهیجانی • تولیت • آفاخان • اخوان شهاب خسروانی • دکتر ملکی • هراتی • صاحب دیوانی • غائبین شب ۵ شب ۲۳ تیر ماه ۲۸

غائبین با اجازه آقایان: محمد حسین قشقایی جعفر گفائی • اسمعیل ظفری • مهندس رضوی • حسن اکبر • فولادوند • دکتر راجی • وثوق • رحیمیان اورنگ • دکتر طباطبائی • خسرو هدایت • دکتر آشتیانی حسین وکیل • بهادری • بهار • دکتر شفق • ملکی برزین • نیکبور • شریف زاده • خوئیلر • مکرّم نواب • فاضلی • عرب شیبانی • صفوی • دولتشاهی غائبین بی اجازه آقایان: اردشیر شادلو • عزیز زنگنه • غضنفری • محمد ذوالفقاری • عبدالرحمن فرامرزی • امیر تیمور • صدر زاده • ناصری • دکتر امینی • گلبادی • عباس اسکندری • افشار حبیب الله امین • صفا امامی • تولیت •

امیر تیمور - اینجا بنده را جزو بی اجازه‌ها نوشته اند در صورتیکه بنده هیچوقت غیبت نکرده‌ام و با کسب اجازه از مقام ریاست بوده است • **رئیس** - اصلاح میشود آقای آزاد • **آزاد** - بنده در این صورت مجلس می بینم خیلی غلط دارد بنده گفته بودم ۲۲ پنس در اینجا نوشته ۳۲ پنس ••

رئیس - اصلاح میشود این قبیل اشتباهات کوچک را بخودتند نویسی هم بفرمائید اصلاح میشود حالا هم اصلاح میشود پیشنهاد هائی که در بودجه شده قرائت میشود پیشنهاد آقای ارباب مهدی قرائت میشود ••

پیشنهاد منبام تبصره ذیل ••• (گفته شد نیستند •)

کشاورز صدر - آقای پیشنهاد بنده رأی نگر فیند در جلسه پیش • **رئیس** - بله درست است اکثریت نبود بجلسه امروز موکول شد قرائت شود (بشرح زیر قرائت شد •)

تبصره - دولت مکلف است از اشیاء لوکس و غیر ضروری معادل ۹۰ درصد ارزش واقعی آنها مالیات و عوارض گمرکی دریافت دارد و چنانچه برای اجرای این تبصره لازم باشد دولت میتواند با تصویب هیئت دولت آئین نامه مخصوصی که برای تسهیل اجرای این باشد وضع نماید •

کشاورز صدر - این نیست یکی دیگر بود

حاذقی - توضیح هم داده اید باید فقط رأی گرفت • **رئیس** - پیشنهاد دیگری قرائت میشود تا آن پیدا بشود • پیشنهاد دیگر آقای کشاورز صدر (بشرح زیر قرائت شد •) پیشنهاد میکنم دولت مکلف است از اتومبیل های لوکس ۸۰ درصد حقوق گمرکی بگیرد و بموجب تصویب نامه هیئت دولت نوع اتومبیل های لوکس معین خواهد شد اتومبیل های لوکس که فعلا موجود است در صورتیکه کمتر از پنج هزار کیلومتر کار کرده است مشمول این قانون خواهد بود •

رئیس - توضیح بدهید • **کشاورز صدر** - بنده عقیده دارم همانطور که آقایان در جلسات قبل هم توضیح دادند اتومبیل لوکس لازم نداریم و اتومبیل های دیگری که قبعتش ارزانتر ولی دوامش بیشتر است و میتوانیم استفاده کنیم آقایان هم که اخیراً در خارجه بوده اند و مراجعت کردند عموماً برای بنده نقل میکردند که ما در شهرهای بزرگ اروپا بانده یکمصدم تهران اتومبیل لوکس نمیبینیم اصلا در لندن یک اتومبیل کادیلک ندیدم (یکی از نمایندگان - فقط در لندن است) اینست که بنده این پیشنهاد را کرده‌ام و معتقدم آقایانی که اهل اطلاع و بصیرت هستند مثل جناب آقای وکیل که من برای اطلاعات ایشان احترام قائمم اگر بنظرشان شاید اصلاحی در این پیشنهاد لازم شود این اصلاح را بکنند من تعصبی ندارم و از طرفی هم یکی از آقایان وزراء فرمودند که ما یک قرارداد داریم با امریکا که نمیتوانیم عوارض گمرکی را بیشتر از این میزان معین بالا ببریم باین جهت من تقاضا میکنم که جناب آقای حاذقی این پیشنهاد را باین صورت اصلاح بفرمائید کسیکه خریدار است یعنی از خریدار اتومبیل لوکس هشتاد درصد باید بنام عوارض شهرداری گرفته شود اگر این مشکل را محظوری برای دولت ندارد باینصورت قبول کند و آقایان نمایندگان هم اگر اصلاحی در این لازم بدانند بنده قبول میکنم منظوم این است که این پیشنهاد تصویب شود و ما دیگر بیش از این اتومبیل لوکس نداشته باشیم •

رئیس - آقای مغیر • **دکتر معظمی** - عرض کنم آقای کشاورز صدر در این موضوعی که فرمودند مخواستم عرض کنم راجع بتعرفه گمرکی ما استقلال داریم و قرارداد هائی که با دول دیگر داریم روی اصل دول کامله الوداد است یعنی ما یک کشوری را بر کشور دیگر ترجیح ندهیم ولی این پیشنهاد جناب عالی در ضمن پیشنهاد دیروز آن است دیروز پیشنهاد کردید از اشیاء لوکس بطور کلی (کشاورز صدر - آخر ممکن است اتومبیل را از اشیاء لوکس ندانند) پس ممکن است این را بانجا اضافه فرمائید آنجا اتومبیل و اشیاء لوکس دوتا پیشنهاد نباشد •

معمد معاوندی - قبول نکن آن را رأی نمیدهند •

دکتر معظمی - آقای کشاورز صدر اجازه بفرمائید این قسمت دوم را آقای وزیر دارائی بیایند با ایشان صحبت کنیم آن قسمت اول را بنده قبول دارم • **کشاورز صدر** - خوب بگذارید تا آقای وزیر دارائی تشریف بیاورند با ایشان صحبت کنیم بعد رأی بگیریم •

رئیس - آقای امیر تیمور بفرمائید • **امیر تیمور** - بنده اجازه میخواستم قبل از این گذر این بابت توضیح بدهم عرض مختصری راجع بنفت است باید بعرض مجلس شورای ملی برسانم مخصوصاً از حضور آقای وزیر مشاور استفاده میکنم و امیدوارم که ایشان هم توجهی بعرض بنده بکنند • بطوری که شنیده‌ام اخیراً از نظراین که گفته‌ام ما از کسی چیزی نمیخواهیم فقط حق خودمان را میخواهیم و فقط باید حق مارا بدهند اولیای شرکت نفت عصبانی شده اند و بدولت فشار آورده اند که چون عمر مجلس هم در شرف تمام شدن است و میدانند که دیگر این مجلس آن حساسیت را ندارد این موضوع نفت باید هر چه زودتر خاتمه پذیرد و دولت هم بانهایب عجله مشغول است برای این که یک صورتی باین کار بدهند و بنده قطع دارم اقدامی را که دولت میخواهد بکنند منافع کامل ما را تأمین نمیکند (صحیح است) آقایان برای خاطر اشغال صندلی به وزارت برای چند ماه یا برای چند سالی این اندازه مهم نیست و ارزش ندارد که برای اشغال یک صندلی مسائل اساسی و حیاتی یک کشور لطمه وارد نشود (نمایندگان - صحیح است) ولعن و طعن ابداً باقی میگردد من بنام یک نفر وکیل ایرانی و یک نفر ایرانی صدای ملت ایران را بگوش شما میرسانم که در کار نفت عجله نکنید در عجله نکنید ضرر روزان نخواهید دید • بالاخره اولیای شرکت متوجه خواهند شد که صلاح آنها بر این است که حقوق ملت ایران و حقوق کشور ایران را احترام بگذارند و حقوق مارا بدهند (صحیح است) چه اگر این عمل را نکنند بضرر و زیان ما تمام میشود و بلعن و طعن ابداً بگرفتار خواهند شد و بزرگترین خیانتی است برای مملکت و ملت ایران و من شدیداً مخالف هستم و باید حقوق ایران کامل تأمین بشود (نمایندگان - صحیح است) و یک ملتی که سالی ۲۰۰ میلیون یوند از نفت ما استفاده میبرد و سیادت خودش را و آقای خودش را در دنیا بوسیله نفت ما تأمین میکند باید چندین برابر حق ما که صاحب این ماده هستیم بدهند و باید استادی گمی کنیم که حق ما را بدهند و جناب عالی اطمینان میدهم که جبران دنیا و وضع دنیا طوری است که بر له ما تمام میشود (نمایندگان - صحیح است) و استدعا میکنم در این کار آقایان عجله نکنید و بصرف مملکت نباید قدمی بردارید (صحیح است) این عرض بنده بود اما راجع به پیشنهادی که جناب آقای کشاورز صدر فرمودند با اعتقاد بنده این پیشنهاد هیچ منطقی ندارد و عادلانه نیست • همانطور که آقای تابتی در جلسه گذشته اظهار داشتند و با اعتقاد بنده فرمایش جلسه گذشته شان هم مثل همه فرمایشاتشان بسیار بود یا این که بگوئید همه اتومبیلها را از یک سیستم بیاورند یا این که بکنی قدغن کنید من موافق هستم تا اینکه شما بیایدید در درجه بکنید این خلاف عدالت است و اصلاح عدلی نیست ضمناً خواستم از موقع استفاده و بعرض آقای وزیر مشاور برسانم که چندی قبل مجلس شورای ملی قانونی گذراند که نمایندگان کمیته های خارجی در ایران اختصاص باتابع ایران داشته باشد و این قانون یک قانون خیلی مفیدی بود بعد از گذشتن این قانون اغلب نمایندگان کمیته های علی الظاهر بساط خودشان را از ایران جمع کرده اند و رفته اند و فعلا عمل خودشان را در امریکا انجام میدهند فرض بکنید کتانه که نماینده کمیته دوج یا نماینده دیگری بوده الان هم در امریکا است در

آنجا هم نمایندگی همان کارخانه را دارد و از هر اتومبیلی که بایران میآید یک مبلغی بعنوان پورسانت از نمایندگان میگیرد (یکی از نمایندگان - ۴۰۰ دلار) باید یک کاری بشود که این وضع از این بین برود این وظیفه وزارت امور خارجه است که بوزارت امور خارجه امریکا اطلاع بدهد که ما یک قانونی گذرانده ایم که کمیته ای در ایران باتابع غیر ایرانی نمایندگان ندارند و این را وزارت تجارت امریکا بکمیته ای صادر کننده اطلاع کند تا آنها هم در نمایندگیهای خودشان تجدید نظر بکنند و نمایندگی خودشان را باتابع ایرانی واگذار کنند والا این عملی که میکنند نقض غرض است و سالی چندین میلیون پول این مملکت ببعثت وریاگان توی جیب نمایندگان کمیته ایها امثال کتانه و غیر ذلک وارد خواهد شد •

رئیس - آقای معاون وزارت دارائی (کشاورز صدر - آقای رئیس باشد تا آقای وزیر تشریف بیاورند) ایشان هم قائم مقام وزارت دارائی هستند و اگر ایشان قبول بکنند صحیح است •

معاون وزارت دارائی - راجع باین پیشنهاد بنده ای که قرائت شد بنظر بنده یک قدری مشکل است برای اینکه همانطور که آقای کشاورز صدر فرمودند این صحیح است که ممکن است یک مقررات عمری راجع بگمرک با سایر چیزها برقرار کرد ولی خود بنده خوب بظن دارم که در وزارت دارائی مطابق معمول و مقررات عوارضی از اتومبیل گرفته شده بود و بعد مراجعه کردند طبق یک موافقتی که بین دولت ایران و دولت امریکا مقرر شده میباشد که آن وجوهی که از اتومبیل در گمرک گرفته اند آنها را پس بگیرند همینطور این وجوه پس داده شد بنا بر این این باید بنظر بنده رسیدگی شود و با مقرراتی که قبلاً راجع بامور گمرکی تنظیم شده تطبیق شود آنوقت دولت این را موافقت خواهد کرد •

کشاورز صدر - مر بوی بخود وزیر دارائی است **رئیس** - خیر ایشان معاون و قائم مقام وزیر دارائی هستند و مطابق آئین نامه حق دارند قبول نکنند حال رأی گرفته میشود پیشنهاد آقای کشاورز صدر آقایانیکه موافقت قیام کنند (جمع برخواستند) قابل توجه نشد پیشنهاد دیگری قرائت شود • (بشرح زیر قرائت شد)

از تاریخ ۲۲ اردیبهشت ۱۳۲۸ از کتانه منسوجات و اشیاء ابریشمی و اشیاء لوکس بنا بشخصی دولت علاوه بر حقوق گمرکی که فعلاً گرفته میشود نود درصد اضافه گرفته خواهد شد • کشاورز صدر

کشاورز صدر - آقای وزیر دارائی این را قبول کرده اند •

رئیس - مهنا باید رأی گرفت باین پیشنهاد توضیح داده شده است و آقای وزیر دارائی هم موافقت کرده اند با آن رأی گرفته میشود باین پیشنهاد آقای کشاورز صدر • آقایانی که با این پیشنهاد موافقت قیام فرمائید (جمع برخواستند) قابل توجه شد پیشنهاد دیگری قرائت شود • (بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم وزارت فرهنگ مکلف است به کسانی که دارای تبه آموزگاری بوده در سال تحصیلی ۱۳۲۷ نسیانیه شده اند •

ملکی - پس گرفتیم آقا تصویب شده قبل • **رئیس** - پیشنهاد آقای اردلان قرائت شود • (بشرح زیر قرائت شد) پیشنهاد میکنم تبصره ۱۷ بشرح زیر اصلاح شود •

مجلس شورای ملی حق انحصار لونه کشی آب تهران را بیک شرکت سهامی واگذار مینماید که لااقل صدی ۵۱ سهام آن متعلق بایرانیان باشد بنحوی که نصف علاوه باک از سهام هیچوقت بفرایرانی قابل انتقال نخواهد بود میزان سرمایه و تعداد سهام و شرایط مقرر این قانون بر حسب پیشنهاد وزارت کشور و تصویب هیئت وزیران خواهد بود •

رئیس - این یک امتیازی است و ربطی بمجلس شورای ملی ندارد ولی اگر اینرا آقای وزیر دارائی ومغیر مثل تبصره ای قبول کنند میشود رأی گرفت والا باین ترتیب نمیشود رأی گرفت حالا توضیحات را بفرمائید •

اردلان - آقای وزیر دارائی توجه بفرمائید کمیسیون بودجه یک گزارش میبدهد بمجلس شورای ملی تقدیم کرده است که مرکب از دو ماده است و ۱۶ تبصره و آقای وزیر دارائی هم تبصره های باین اضافه کردند یعنی یک لایحه ای که قبلاً بمجلس شورای ملی تقدیم فرموده بودند و مبیایستی برود بکمیسیون و گزارشش بعد بیاید بمجلس شورای ملی •

اینرا جزء تبصره ۱۷ کرده اند بنابراین بنده حق دارم راجع بان صحبت کنم حالا درست توجه فرمودید •

رئیس - اگر اینرا تلقی کنیم که پیشنهاد اصلاحی است میتوان بان رأی گرفت والا مستقیماً نمیشود •

اردلان - ملاحظه بفرمائید این یک موضوع بسیار مهمی است • لایحه دولت بمجلس شورای ملی تقدیم کرده بود کدر تاریخ ۳۱ خرداد ۱۳۲۸ بنده از آقایان نمایندگان تمنا میکنم چون موضوع بسیار مهمی است توجه بفرمائید در این لایحه نوشته شده است ماده واحده بیانک ملی اجازه داده میشود که یک هزار میلیون ریال یعنی یک میلیارد ریال بانک ملی ایران بشهرداری تهران قرض بدهد • البته این مبیایستی مطابق قانون میرفت بکمیسیون بودجه پس از تصویب میآمد بمجلس و وقتی آمد یک ماده واحده بود و وکیل حق داشت که بنام موافق صحبت کند و مخالف هم صحبتش را بکنند ولی آقای وزیر دارائی آمدند اینرا بنام تبصره ۱۷ ضمیمه این لایحه بودجه کردند بنا بر این بنده میخواستم عرض کنم در اینخصوص حق دارم مفصلاً صحبت کنم چون یک ماده واحده است •

رئیس - آن ماده واحده نبود فقط وامش هست •

اردلان - خیر قربان همه اش هست • **رئیس** - خیر قسمت وام آنست •

اردلان - نه عین ماده واحده است • بنا بر این چون یک ماده ایست که من بقیتم دارم خود آقای وزیر دارائی اگر تشریف میداشتند البته خود جناب آقای خواجه نوری تشریف دارند توجه میفرمائید دولت آن لایحه را که تقدیم مجلس شورای ملی کرده است بعد از لایحه نشر اسکناس بود یعنی دولت

عقیده اش بود که از مجلس شورای ملی تقاضا کرده بود که اجازه بدهند که بانک ملی ایران چند میلیارد ریال اسکناس منتشر کند وقتی اینکار را مجلس اجازه داد یک میلیارد هم بشهرداری تهران قرض میدهیم اما وقتی که راجع بان قانون هنوز تکلیف معین نشده است در مجلس شورای ملی و مجلس شورای ملی اجازه نشر اسکناس را نداده بنظر بنده بهیچوجه من الوجوه نمیتوان در اینخصوص تصمیم گرفت و اگر آقای معاون وزارت دارائی موافقت بفرمائید که این پیشنهاد تکلیفش بعد از آن لایحه نشر اسکناس در مجلس تعیین بشود بنده عرضی نخواهم کرد برای اینکه اگر مجلس رأی داد که چند میلیون ریال اسکناس منتشر بکنند (ابوالقاسم امینی - بانک ملی را که موظف نمیکند) اجازه بفرمائید خوب یادداشت کنید عرایض بنده را اگر مجلس شورای ملی چنین رأی داد البته مانعی ندارد که یک مبلغی در حدود یک میلیارد ریال هم بشهرداری تهران قرض بدهند ولی چنین اجازه مجلس نداده است و وضعیت این پیشنهاد درست مثل وضعیت یک شخصی است که از حیث مالی در مضیقه و ناتوانی بوده و میبرد قرض بکند از او میبرسند مثلاً برای این کار وثیقه چه دارید میگوید خانم بنده یک مهریه دارد صد هزار تومان آنرا وثیقه قرار میدهند الان این یک وثیقه موهومی است • یک پولی که مجلس اجازه نداده است که دولت آنرا منتشر کند که بعدش مایک میلیارد ریال اجازه بدهیم که بانک ملی ایران بشهرداری بدهد و بعداً البته وقتی آن لایحه آمد بمجلس و تصمیم مجلس نسبت بان لایحه معین شد آنوقت ما میدانیم که چه داریم و بانک ملی میتواند قرض بدهد یا ندهد والا الان بنده برای اینکه آقایان محترم درست مسبق بشوند که وضعیت پول ما آن در بانک ملی ایران چطور است و چقدر است که چنین اجازه داده بشود بنده آخرین بیلان بانک را برای آقایان آورده‌ام و قرائت میکنم •

بانک ملی ایران در تاریخ ۳۱-۳-۳۲۸ در حدود یک میلیارد و هفتصد و هشتاد و نه میلیون ریال در صندوق مرکزی و شعب ولایات اسکناس وجود داشته است در صورتیکه در همان تاریخ دولت و مردم از حساب جاری و پولهای ثابت سپرده مردم بانک ملی در حدود ۷۸۰ میلیون در بانک ملی و بدهی که بجهت حساب جاری و بجهت سپرده و صرفه جوئی و غیره در صورتی که وضعیتی که آن بانک ملی ایران دارد یک مبلغ معتدبهری باید بر مردم بدهد که اگر آنها بیایند و تقاضا کنند پول خودشانرا آن چطور میشود بانک در ترازنامه خود ۱۷۸۰۰۰۰۰ ریال اسکناس منتشر کرده است • چطور ممکن است مایک چنین بانکی قبل از اینکه اجازه نشر اسکناس بدهیم یک میلیارد هم اجازه بدهیم که بشهرداری بدهد • این بهیچوجه مصلحت مملکت نیست • البته وقتیکه آن قانون نشر اسکناس بیاید بمجلس و مجلس شورای ملی تصمیم خودش را مثبت یا منفی هر نوعی که گرفت بعدش ما میتوانیم اجازه بدهیم ولی فعلاً اصلاً موضوع ندارد • اما از آنجائیکه بنده شخصاً بسیار علاقمند بامر لوله کشی هستم یعنی در دوروز قبل هم که حضور اعلیحضرت همایونی شرفیاب شدیم تا عیال اعلیحضرت همایونی هم بامر لوله کشی بود • لوله کشی شهر تهران با این

وضعیت آب تهران اگر يك تك بين المللی نباشد يك تك ملی برای ملت ایران خواهد بود و ما حتی المقدور باید راهی پیدا کنیم برای اینکه این لوله کشی تهران درست بشود ولی راهش این نیست که ما اجازه بدهیم بانك ملی ایران که يك میلیارد ریال اسکناس منتشر کند. راهش اینست که ما حق انحصار لوله کشی را واگذار کنیم يك شرکتی و مردم این مملکت با پول خودشان این شرکت را بوجود بیاورند. حالا در اینخصوص هم باز يك ارقام بسیار خوبی این ترازنامه بانك ملی ایران بنا نشان میدهد که ما میتوانیم بقیه از تراز نامه ۳۱ خرداد ۱۳۱۸ در دست مردم این مملکت چه اهالی تهران و چه سایر شهرستانها بیشتر از ۶ میلیارد ریال اسکناس موجود است بنابراین ما در عوض اینکه بیائیم بدولت يك کاری را اجازه بدهیم حق انحصاری اینکار را واگذار میکنیم يك شرکتی و آنوقت پولیکه مردم از این ۶ میلیارد دارند با کمال میل میدهند و این شرکت تشکیل میشود. این است بجای آن لایحه دولت (و آن لایحه دولت باز هم تکرار میکنم که بعد از لایحه اجازه نشر اسکناس به مجلس داده شده است خود دولت هم متوجه این موضوع بوده تا تکلیف آن معین نشده بنده این پیشنهاد را کردم که مجلس شورای ملی حق انحصار لوله کشی آب تهران را بيك شرکت سهامی واگذار نماید که لاقول ۵۱ سهم آن متعلق بایرانها باشد بنحویکه نصف علاوه يك سهام هیچوقت بغير ایرانی قابل انتقال نخواهد بود. میزان سهام و تعداد سهام و سایر شرایط مقرر این قانون بر حسب پیشنهاد وزارت كشور و تصویب هیئت وزیران خواهد بود. در تمام ممالک دنیا اگر شما يك مملکتی را نشان دادید که لوله کشی شهرش را دولت اداره بکند، بنده عرضی ندارم. دنیا این را بوسیله شرکتها و شرکت مردم درست میکنند. آقایان نمایندگان مستحضر هستند که در دوسه سال پیش آمدند از تمام خانهها يك بولي، بنام لوله کشی تهران گرفتند. کی گرفت؟ دولت گرفت. در مقابل آن يك هیئت مدیره بر پا کردند با حقوقهای گزاف و اتومبیل. تمام این پول مصرف شد در صورتیکه اگر ما اختیار این را بيك شرکتی بدهیم خود مردم بطوریکه بنده عرض کردم در حدود ۶ میلیارد ریال اسکناس در دست مردم هست آنها بموجب این اجازه مجلس شورای ملی جمع میشوند و يك شرکتی بوجود میآورند که این لوله کشی را عملی خواهد کرد. ولی الان این لایحه دولت باین نحوی که دولت پیشنهاد کرده تصویب شود تمام دارائی بانك ملی ایران يك میلیارد و هفتصد میلیون ریال بیشتر اسکناس نیست. چهارم اجازه میدهند که يك میلیارد ریال بانك بشهرداری تهران قرض بدهند. صحیح نیست. اینست که بنده تقاضا میکنم بدولت موافقت بکنند که این پیشنهاد بعد از لایحه نشر اسکناس تکلیفش معلوم شود یا اینکه این پیشنهادی که بنده کردم بجای آن تصویب بشود. اینست که بنده عرض خود را خاتمه میدهم و خواهش میکنم که اگر علاقمند ببلوله کشی تهران هستید، يك راهی پیدا کنید که اینکار عملی بشود و الا جز اینکه انفلاسیون ایجاد کنیم نتیجه دیگری ندارد.

رئیس - آقای امینی .

امینی - بنده راجع به پیشنهاد آقای اردلان عرضی ندارم ولی اشتباهی که برای ایشان ایجاد شده بود در بدو امر این بود که تصور کرده اند که ما بانك ملی را مكلف میکنیم برای اینکار. در صورتی که اجازه میدهم باینك ملی که اگر پول داشت بدهد و اگر نداشت ندهد. یعنی اگر مجلس اجازه داد اسکناس نشر کند پول داشت میدهد. اگر اجازه انتشار نداد وظیفه ای ندارد بدهد. نوشته ایم مجاز است. نوشته ایم مكلف است (امیر تیمور - اگر ندهد میماند) بنده میماند و مخالفتی که بنده با این پیشنهاد کردم برای این بود که این لایحه از طرف دولت اگر به مجلس داده شده است مجلس این تك را قبول نکند. يك همه چه چیزی را تصویب نکرده است بگذارید اگر يك چیز غیر عملی است ما تصویب نکنیم اگر نشد خود دولت مسئول باشد و قریه است که میگویند یا بخت يك مملکتی آب جاری ندارد آب لوله کشی ندارد این را من تنگی تلقی میکنم مجلس نباید این تك را قبول بکند، بگذارید بکنند، اگر نتوانستند بکنند انجام نمیدهند.

رئیس - آقای مخبر .

مخبر - فرمایشاتی که آقای امینی فرمودند بنده فقط دوسه کلمه بآن اضافه میکنم و آن اینست که همانطور که آقای امینی فرمودند، بانك مجبور نیست که این پول را بدهد علاوه راجع ببلوله کشی تهران با شرکت الکساندر گیب يك قراردادی منعقد شده است، با تصویب دولت و وزارت كشور که جانشین انجمن شهر شده است. آن وقت این وضعیت که يك شرکت سهامی ۵۱ درصد میخوایم دهم اش ایرانی باشد، چرا خارجی بیاید؟ (اردلان - خیر ما میخوایم سرمایه خارجی بیاید) بنا بر این من خواستم تمنی کنم که پیشنهاد را مسترد بفرمائید چون وضع آنجا را هم میزنند و چون نظر جنابعالی هم اینست که حتماً این لوله کشی تهران انجام شود، آنوقت این کمه میشود به اینکار.

رئیس - پیشنهاد قرائت میشود (بشرح سابق قرائت شد) آقایانی که با این پیشنهاد موافقت قیام کنند (عده منی برخاستند) مورد توجه تشدید پیشنهاد آقای دکتر ملکی قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

دولت مكلف است کارخانجاتی را که برای دولت ضرر میکند و خالصجات دولتی را قیمت کند و بابت قروض خود به بانك ملی واگذار نماید و بانك ملی آنرا از طریق مزایده بفروش برساند.

رئیس - این در اینجا وارد نیست و مشابهش هم رد شده است پیشنهاد آقای مسعود ثابتی قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

تبره زیر بنده ۲ علاوه میشود ۲۰۰۰ از بودجه سازمان وزارت كشورری بصرف تبدیل وسائل كشورری خواهد رسید.

رئیس - آقای مسعود ثابتی . مسعود ثابتی عرض کنم بنده پیشنهاد کردم که در صد هفتصد میلیون تومان بودجه سازمان وزارت كشورری بصرف تبدیل وسائل كشورری برسد.

اصولاً مقصود از سازمان وزارت كشورری یعنی چه؟ این بودجه وزارت كشورری بچه مصرفی میرسد؟ اصولاً این کتابچهها بیکه چاپ میشود بنده و پول این مملکت بصرف این کتابچهها میشود بنده چیزی از اینها را نفهمیدم جز اینکه از اول تا آخر همینطور يك اسمها می نوشته اند. مقصود از این چه بود که اینهمه پول را مصرف کنند و این را بدست بنده بدهند، چه استفاده می میکنم از این؟ بنده راجع بوزارت كشورری عقیده دارم که تشریفات بدر نیخورد. تا وقتیکه در این مملکت يك نفر كشورری يك کارگر كشورری چهار خروار محصول دارد (صحیح است) که اگر بهره مالکانه را هم رویش بریزیم تازه پنج خروار میشود که زندگی يك حمال را اداره نمیکند. آقا فایده ندارد (صحیح است) آقا این جامعه قوه تولیدش کم است. حجم محصولات ما کم است باید بجمع محصولات علاوه شود، باید در بازار دنیا ما قوه خرید داشته باشیم چون شخص مثل مملکت همانطور شخصی اگر پول نداشت هیچ چیز نیست نه حالا در دنیای امروز صد دینار ارزش ندارد، در دنیای قدیم هم ارزش نداشت، از قدیم هم گفته اند اگر شما تمام فضیلتها را در يك شخص جمع بکنید و تزه پول نداشته باشد، دیناری ارزش ندارد و عرب میگوید لایقتر بمقدار در هم (احسن) اصولاً پول لازم است و خرید میخواید شما سازمان وزارت كشورری دارید سازمان چیست آقا شما این سازمان را بردارید، من اینجای پیشنهاد کرده بودم بودجه وزارت كشورری را اصولاً بزنید. برای چی؟ برای آنکه وزارت كشورری اصولاً چکار میخواهد بکند؟ چه کرده؟ شما باید ببینید که این معقولتان ۲۰ هزار تن بنده است وقتی این ۴۰ هزار تن بنده شد، آن درست است. وقتی محصول شما دو میلیون تن گندم است وقتی سه میلیون تن شد آن درست است باقی این تشریفات این صدور ذیل چه فایده ای دارد. عقیده من اینست. از اول مجلس هم همین بوده حالا هم میگویم برای این مملکت لازم است: تراکتور، تراکتور، تراکتور... آقا این بودجه وزارت كشورری بنده عرض میکنم که يك تراکتور کهنه یعنی با تمام وسائل، چهار نفر آدم که با يك دانه تراکتور کار بکنند باید حساب کنیم هزار خروار محصول دارد وقتی که هزار خروار محصول داشت وقتی كيك فرد كشورری دارای ۲۵۰ خروار محصول شد ۱۰۰۰۰. از آن بگیرد ۲۰۰۰۰. تعاون بگیرد، مالیات بگیرد آنچه بخواهد بکند دارد ولی این چیست آقا؟ شما چهار خروار محصول يك نفر زارع (صحیح است) با چهار خروار محصول يك نفر كشورری دارد؟ بنابر این من پیشنهاد میکنم که عوض این تشکیلات آن وقت ما میگوئیم که آقایان بیائید بروید با این زمینهای گرگان، من ادعا دارم من داعیه دارم برای كشورری ایران من عرض میکنم ما همین آب و زمین فعلی بدون آنکه زیاد شود، با همین پولهایی که خرج میشود، بدون اینکه پول علاوه می خرج شود، با مختصر حسن نیت، با مقررات مفید میتوانیم محصول این مملکت را ۱ برابر بکنیم (صحیح است) آقا این دشت گرگان ۴ میلیون هکتار اراضی... کندم در آنجا ریخته است چرا؟ برای این که میگوید محصول خدا دادست صحیح است این محصول دیم ما مختصر است عملش باینکه روی زمین را خراش بدهند و بروند، باقیش با خداست. با آب بارانست و آفتاب است و محصول دیم بعمل می آید

اما کی برود؟ به کی بگویند آقا یا شو بروگرگان اینکار را بکن یکسال برای تراکتور معطل میشود یکسال برای مقررات معطل بشود بعد همانطوری بریروز سؤال کردم بعد از یکسال وزارت كشورری نمیتواند تکلیف برای چهار تا تراکتوری که وارد شده تمین بکند که آقا پول چقدر باید بدهند. یک نفر برود نظارت بکند که اینها را بگیرد بدهد دست مردم شما توضیح دادید که آقا اگر اینطور است، اگر تراکتور خوب است، اگر دشت گرگان خوب است، خوب مردم خودشان بروند، یک نفر تراکتور دستش بگیرد، برود. آقا ژاندارم جلوش است، اداره دارائی جلوش است، تشریفات و مقررات هفتخان رستم است، اینها را باید درست کرد آقا، تشکیلات وزارت كشورری عوض این کارها این کارها را بکنند (صحیح است) تبدیل وسائل كشورری بایستی این پروگرام ما باشد سیاست ما این باشد، سیاست دولت ما این باشد که وسائل كشورری ما عوض بشود يك نفر کارگروفتی کار میکند راندمان و محصولش در سال چهار خروار نباشد وقتی این کار را که دیم بجای میرسیم والا آمدن و سازمان دادن ما آقا تاریخ شش هزار ساله، سازمان وزارت كشورری، سازمان چی، الحاق با ونسکو تمام اینها آقا قوه خرید میخواید این مملکت. این مملکت باید محصولش ترقی بکند، تمام بودجه ما باید صرف اینکار بشود و السلام اینست که بنده پیشنهاد کردم ۵۰۰۰۰ بودجه وزارت كشورری صرف تبدیل وسائل كشورری شود.

رئیس - آقای نورالدین امامی .

امامی - جناب آقای مسعود ثابتی توجه فرمائید تمام فرمایشاتی که اینجا فرمودند با اینوقت کم همه اش منطقی بود. و اگر فرصت پیدا میشد بیشتر هم بیاناتی در اطراف این موضوع میفرمودید ولی اشکال کار بیشتر اینجاست که قریان ما ده پانزده تا وزارتخانه داریم و بيك عده مستخدم که بعضاً تمام این بودجه را این مستخدمین میبرند و صرف مستخدمین میشود این بودجه وزارت كشورری آخر وقت که اینجا توزیع کردند دادند بدست ما و من چند صفحه اش را مطالعه کردم باور بفرمائید که کله ام با دگر کرد، يك تشکیلات عجیب و غریبی در این وزارت كشورری هست، در صورتیکه همانطور که فرمودند بایستی که صرف ماشین های كشورری و صرف عمران و آبادی شود این بودجه، وای بدبختانه گرفتاری روی مستخدمین است، دولت باید برای تمام وزارتخانه ها يك فکری بکند، نمیشود نصف بودجه يك وزارتخانه كشورری را زد، مستخدمین آنجا را بیرون ریخت. در صورتیکه وزارت دارائی بقیه مستخدمینش همه اش اضافه هستند یاد وزارت اقتصاد ملی مستخدمین هستند. باید برای تمام وزارتخانه ها بکمر تبه يك فکر کرد و آنوقت این بودجه را برد صرف عمران و آبادی کرد. آنوقت این بودجه وزارت كشورری را در آن کار. بودجه وزارت اقتصاد ملی را در کار دیگر هر وزارتخانه را نسبت بوضع کار خودش والا نمیشود گفت که وزارت كشورری با بگویند وزارت كشورری اصلاً نباشد. آن یکی همینطور. این مستخدمین را باید تکلیفشان را روشن بفرمائید. باید فکری کرد و يك عمل را انجام داد. تبییض نباید کرد. اینست

که استدعا میکنم آقا پیشنهادتان رایس بگیرد، عملی نیست بگذارید بلکه امروز کار بودجه تمام بشود بعد دولت ببیند باینک مطالعات کاملتری نسبت باین مستخدمین فکری بکند، آن وقت اگر انشاء الله فرصت شد حضرت تعالی تشریف بیاورید نسبت باهور كشورری بفرمائید. خدا کند ما يك فلاحتی داشته باشیم.

رئیس - پس میگیرید یاری بگیریم؟

مسعود ثابتی - رای بگیرد.

رئیس - مجدداً قرائت میشود توجه بفرمائید (بشرح سابق قرائت شد)

رای گرفته میشود پیشنهاد آقای مسعود ثابتی آقایانی که باین پیشنهاد موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) قابل توجه شد.

پیشنهاد آقای عبدالقادر آزاد قرائت میشود. (بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم تبصره زیر بیودجه اضافه شود: تبصره ۱ - بانك ملی در سال ۱۳۲۱ بیش از صد هزار ریال حق خرید اثاثیه ندارد.

۲ - کلیه ساختمانهای که بانك مینماید باید بتصویب هیئت وزیران برسد ۳۰ - برای رسیدگی بحساب بانك از سال ۱۳۲۳ تا ۱۳۲۸ کمیسیونری که با این نمایندگان وزارت دارائی و وزارت دادگستری و وزارت كشور تعیین و رسیدگی بحساب بانك ملی نماید.

دکتر ظاهری - خارج از موضوع است. نورالدین امامی - استدعا میکنم بکمر تبه دیگر قرائت شود.

رئیس - مجدداً قرائت میشود (بشرح سابق قرائت شد) آقای آزاد.

آزاد - حالا اجازه بفرمائید بنده توضیحات خودم را به مجلس عرض کنم بنده این پیشنهادی که کردم مرکب از سه قسمت است. قسمت اول راجع بخرید اثاثیه ای است که مطابق این بیانات، همه ساله اداره بانك در اینجا ذکر میکنند که بقیه من اینها بکلی زائد است. بانك ملی در ترازنامه سال ۱۳۲۷ خودش مینویسد خرید اثاثیه ۶۱۱ و ۲۲۶۰۰ ریال بنده اولاً میخوام ببینم که این پنج میلیون و دویست هزار ریال این اثاثیه را ایشان از کی خریده اند و در کجا وجود دارد و مطابق قانون محاسبات عمومی و سایر قوانین امور مالی تمام چیزهایی که دولت میخرد بایستی بمناقضه خریداری بکند (دهقان - بانك مربوط نیست بانك مؤسسه دولتی نیست) مؤسسه دولتی است.

دهقان - قانون دارد چنانچه شما وکیل کجا هستید؟

رئیس - بگذارید صحبت کنند، آقای وزیر دارائی توضیح میدهند.

آزاد - بنده آقای وزیر دارائی توضیح میدهند و هر چیزی که بخواهند بخرند بایستی از طریق مناقضه خریداری کنند هر چیزی که بخواهند بفرشند باید از طریق مزایده باشد. در این بانك صد هزار تومانی که بانك ملی در سال گذشته مطابق بیلان خودش مینویسد که من اثاثیه خریدم ۶۰۰۰۰ بهیچوجه مطابق مقررات قانونی تشریفاتش بعمل نیامده است یعنی معلوم نیست که این اثاثیه از کی خریداری شده است و در کجا هست. اینکه میفرمائید که بانك مؤسسه ملی است البته بنگاه راه آهن هم شیه همین

جاست. ولی بنگاه راه آهن هر چیزی که بخواهد خریداری کند مناقضه میکند. تمام این چیزها روی قانون محاسبات عمومی است (صحیح است) (دهقان - ولی در قانون محاسبات عمومی اصله چو چیزی نیست) بنده نیست (آشتیانی زاده - آنجا هم ملاحظه میکنم آقا) بنده میخوام ببینم که این بانك صد هزار تومان اثاثیه ای ۵ در سال ۱۳۲۷ خریداری شده است در کجا است و از کجا خریداری شده؟ خواهش میکنم آقای وزیر دارائی توضیح بدهند. (وزیر دارائی - اعلام جرم بفرمائید) بنده ناچارم. ولی میخواستم عرض کنم که منحصر بسال ۱۳۲۷ نبوده است این بانك صد هزار تومان اثاثیه می که خریده اند. مطابق این بیاناتی که اینجا نوشته اند در سه ۱۳۳۰، ۱۳۳۱، ۵۰۰ هزار تومان اثاثیه خریده اند و در سه ۱۳۳۰ هم ۴۰۰ هزار تومان اثاثیه خریده اند من میخوام ببینم این اثاثیه می که بانك میخرد برای کیست و کجا است که همه ساله چهار میلیون پنج میلیون ریال در بیلان خودش بعنوان خرید اثاثیه ذکر کرده است این در کجا است، بنده برای اینکه يك قدری سفسطه نشود میخوام عرض کنم که مطابق بیاناتی که بانك داده است، در اینجا مینویسد در سه ۱۳۲۷ باجه هائی که تشکیل داده است، فوم زیر نظر شعبه رشت، بناب زیر نظر مراغه، فردوس زیر نظر گناباد، تکاب زیر نظر سنندج، شاهین دژ زیر نظر مراغه، دیلیجان زیر نظر محلات بافت زیر نظر سیرجان، بندر ديلم زیر نظر بهبهان در گز زیر نظر قوچان، آوج زیر نظر قزوین من میخوام ثابت کنم که آنجا ۱۵ تا ۱۶ تا در سه ۱۳۲۷ ایشان باجه درست کرده اند که این باجه بکی در آوج و یکی در بناب است که اینها منتهی مخارجی که داشته باشند برای مخارج آنها بکی بانك صد تومان الی هزار تومان است (كشورری صدر - نه آقا بانك صد تومان که يك ميز هم نمیشود) بسیار خوب جنابعالی تشریف بیاورید اینجا جواب بدهید. حالا شما دلتان میخواید که بنده بنده حرفی ندارم شما میخواید که این مملکت را آتش بزنند یا کسترش را بریزند یا بیاورند. شما وظیفه خودتان را بهتر میدانید وظیفه من اینست که از حقوق ملت دفاع کنم مقصود من اینست که آنها آمده اند هر سال در حدود ۴ میلیون الی ۵ میلیون ریال که چهار صد الی پانصد هزار تومان است مطابق این صورتیکه خودشان داده اند برداشته اند از این پول صرف کرده اند برای خرید اثاثیه، در صورتی که خود آقایان در اینجا وزارت دارائی اجازه نداده اند که در سال ۲۸ اثاثیه بخرد، یکی از آقایان پیشنهاد کرد وزارت دارائی در سه ۱۳۲۸ حق ندارد که اثاثیه بخرد. با همه اینها شما آنوقت اجازه میخواید بنده بیانک ملی که همه ساله سالی پانصد هزار تومان یا ۶۰۰ هزار تومان دیگر اثاثیه بخرد، اثاثیه ای که معلوم نیست از کجا میخواید بخرد بنده باینجهت پیشنهاد کردم که مجلس شورای ملی موافقت بکنند که چون ایشان در سنوات گذشته پانصد هزار تومان، چهار صد هزار تومان اثاثیه خریده اند، در سال ۲۸ زیادتر از ۱۰۰ هزار ریال نخرند. یعنی ده هزار تومان حق داشته باشند بخرند عرض کنم قسمت دوم راجع بساختن آنهاست آقایان ملاحظه فرموده اند که راجع بساختن آنها باینکه بانك ملی کرده است زیاد در مجلس شورای ملی سر و صدا شده است.

یکی از این ساختمانهایی که اخیراً شده اغلب آقایان عقیده داشتند که این لازم نبوده است ساختمان شود ۱۳ میلیون تومان ۳۰ میلیون آن هم باید بارز خارجی داده شود یک ساختمان دیگر در بانک بازار درست شده که در حدود ۱۲ میلیون تومان مخارج آن شده است یکی هم در مشهد شده است آنهم در حدود ده میلیون تومان است . مطابق اطلاعاتی که به بنده رسیده است ، در دو تالی این ساختمانها مهندس ابتهاج برادرش شریک است یکی در بانک بازار ، یکی در بانک خراسان (دهقان - صحیح نیست آن) (آشتیانی زاده - در شرکت دیگری است) ایشان هم شریک هستند . بنده اولاً میخواهم عرض کنم که توجه فرمائید موضوع این ساختمانها چه بوده است . اولاً چند تا کیانی معین هستند که در این ساختمانها شرکت میکنند برای اینکه وسایل دارند ، مناصه های ساختمانی بزرگی که گذاشته میشود ، سه نفر چهار نفر از آنها می آیند تباری میکنند . یکی پیشنهاد میدهند ۳۰ در صد تخفیف میدهند یکی پیشنهاد میکنند من ۵۵ در صد تخفیف میدهم یکی پیشنهاد میکنند من ۲ درصد برای اینکه پیشنهاد آنها بجز این قانونی بیفتد هر کدام ۳۰ هزار تومان ، ۴۰ هزار تومان سیرده میگذازند . البته وقتی که این مناقصه ها خوانده میشود ، آنکسی که ۳۰ در صد کم کرده است باو می افتد ، وقتی که این باو افتاد او می آید در اثر تباری کرده است میگوید من حاضر نیستم که این کار بکنم . سی هزار تومان رامیدهد بدولت میورد . آنوقت آنکسی که ۵ درصد تخفیف داده است باو می افتد در صورتیکه تفاوت پنج درصد با سی درصد نیست و پنج درصد است یعنی در ۱۰ میلیون معامله ۲ میلیون ونیم تفاوت است بنابراین پیشنهاد کردم که ساختمانهایی که بانک میخواهد بکند ، بایستی با تصویب واجازه هیئت وزیران باشد ، یعنی هر ساختمانی که میخواهد بکند ، پیشنهاد بکند به هیئت وزیران و اگر چنانکه هیئت وزیران آن ساختمان را لازم دانست و بودجه اش را تصویب کرد آنرا بسازند و اگر تصویب نکرد فقط آقای ابتهاج و ۴ نفر دیگر حق نداشته باشند که ۱۳ میلیون ، ۱۲ میلیون بکمر تبه مالیه دولت را صرف کنند که داد و فریاد تمام مردم بلند بشود موضوع سوم پیشنهاد من راجع باین اختلافهای زیادی که در آن بیلاها در امور بانک هست ، بنده پیشنهاد کردم که موافقت بکنید که یک کمیسیون مرکب از سه نفر یکی نماینده وزارت دارائی یکی هم از طرف وزارت کشور بروند باین حسابها رسیدگی بکنند . اگر چنانکه جریان بانک امورش خوب بوده است که گزارش میدهند که خوب بوده است و اگر خوب نبوده است احاله میدهند بمعکله .

رئیس - آقای وزیر دارائی .

وزیر دارائی - در این دوسه روزه که صحبت بودجه است مکرر راجع باینکه ملی و سایر مؤسسات دولتی بحث شده است با اینکه یکی در مرتبه چه خود من و چه آقای مخبر اینجا توضیح دادند که بانک ملی یک اساسنامه و قانون خاصی دارد بودجه اش را بایستی که شورای عالی بانک تصویب بکند مخارجش بایستی که هیئت نظارت ، نظارت بکند ، و بالاینکه این مربوط بودجه عمومی کشور نیست مع الوصف باز این پیشنهادها داده میشود . معلوم است که چرا

بانک ساختمان میکند . بنظر من اگر ما این اصل را قبول کردیم که یک قانون خاصی برای تشکیلات بانک هست و یک اشخاصی که از طرف دولت معین شده اند برای نظارت و مطابق همان اساسنامه انتخاب میشوند بعنوان شورای عالی بانک مسئولیت با شورای بانک و هیئت نظارت است این معنی ندارد که هر روز و یک هیئتی معین کنیم که برود و ببیند در این بانک چکار کرده اند چکار نکرده اند . مادامیکه این قانون و این اساسنامه باقی است مداخله کردن در کار بانک ، برخلاف قانون است مگر اینکه چون آقای آزاد اظهار نظر مخصوصی دارند نسبت با آقای ابتهاج و وزیر دارائی عرض کنم راهش آسان است بن اعلام جرم بکنند ، دیگری شکر میخورد بنده اعلام جرم میکنند دیگری معامله میکند بنده اعلام جرم میکنند (آزاد - آقای ابوالحسن ابتهاج اعلام جرم کرده ام) دیگری ساختمان میکند بنده اعلام جرم میکنند . بنظر من راه حل آسانش اینست که باز هم بنده اعلام جرم فرمائید و بانک با همین اساسنامه و قانونی که دارد بگذارد کار بکند .

رئیس - آقای دهقان .

دهقان - بنده میخواستم اصولاً عرض کنم بانک ملی ایران یکی از مؤسساتی است که طرز اداره و کارش واقفاناً مرجع سرافرازی مردم ایران است برای آنکه یکی از مؤسسات بسیار منظم و دائر ماست که در این اوضاعی که در این ۷ ساله پیش آمده این مؤسسه وضع خودش را حفظ کرده وظایف خودش را انجام داده (صحیح است) (آزاد - ابداً) (باتماقلیج - با هزاران مخالف) و بالاینکه یک مؤسسه بسیار حساسی است و آنجا قضیه پول است معذراً خرابکاری در این مؤسسه راه پیدا نکرده است . در یک وضع آبرومندی کار خودش را ادامه داده و چون تقریباً بانک ملی موضوع اعتبار مملکت است ، من عقده دارم که اینجا پشت این تریبون نباید بیجفت و بدون آنکه آدم یک تحقیقاتی بکند و یک مطالبی بهش مسلم بشود بیاید اینجا یک حرفهایی بزند . (آزاد - این بیلان خودش است) آقای آزاد من بین حرفهای شما عرضی نکردم اینجا فرمایشی که بیجفت و باجهت بود فرمودید . بنده هم میخواهم عرضی بکنم . یاد گذشته ها بخیر همین آقای آزاد در ۱۷ آذر در همین مجلس یک کابینه می اعلام کردند من دلم میخواست که ایشان کابینه شان را تشکیل میدادند تا ببینم که چه طور مملکت را گلستان میکنند بهر حال توضیحاتی که جناب آقای وزیر دارائی دادند تا حدی مطلب را روشن کرد بنده هم میخواهم اینجا عرض بکنم که آقای آزاد این خرید اثاثیه و لوازم هم البته تا مورد احتیاج یک مؤسسه آنهم یک مؤسسه بانکی نباشد ، خریداری نمیکند ، خودتان هم میدانید .

رئیس - آقای دهقان

آقای دهقان زودتر تمام کنید ، رأی نمیگیریم پیشنهاد ایشان وارد نیست .

ولی پیشنهاداتی که میشود نمود این پیشنهادات ضمیمه آن قوانین میشود .

رئیس - فرمائید یک کمیسیون تشکیل بشود در صورتیکه تکلیف آنرا معین کرده اند .

آزاد - پس راجع بان دو قسمت فرمائید راجع به موضوع اثاثیه و ساختمان .

رئیس - بسیار خوب یک قسمت قانون خاصی دارد راجع باثاثیه و قسمت ساختمان رأی گرفته میشود .

سیدهاشم وکیل -

بانک است .

علی و کیلی - بنده مخالفم راجع به دو قسمت .

رئیس - مخالف صحبت کرده است آن دو قسمت قرائت میشود .

وثوق - آقا اگر مخالف اساسنامه باشد چه باید کرد ؟

رئیس - بانک ملی در سال ۱۳۲۸ بیش از صد هزار ریال حق خرید اثاثیه ندارد و ساختمانهایش هم با نظارت دولت است رأی گرفته میشود باین دو قسمت آقایانیکه موافقت میفرمایند (جمعاً برخاستند) مورد توجه نشد . این پیشنهادات آقایان اغلب وارد نیست و وقت مجلس را میگیرد تعطیل هم داریم شبه تعطیل عمومی است بکشند هم مجلس نخواهد بود و در وقت قتل است روز سه شنبه مجلس تشکیل خواهد شد (صحیح است) آقایان این پیشنهادات بیرویه راندهید ، پیشنهاد آقای مسعود ثابتی قرائت میشود .

مسعود ثابتی -

آقا اجازه فرمائید توضیح بدهم .

رئیس - پیشنهاد شما وارد نیست بنده را بیجفت عصبانی نکنید .

مسعود ثابتی -

آقا اجازه فرمائید توضیح بدهم .

رئیس - من میگویم وارد نیست چند دفعه راجع با تو میبیل صحبت شد وارد شد .

ثابتی -

اتومبیل لوکس است .

رئیس - شما میگوئید که هزار تا تراکتور وارد کنند ، پیشنهاد دیگری قرائت میشود .

رئیس -

(شرح ذیل قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی - تبصره ذیل بماده ۲ علاوه شود .

تبصره - از این تاریخ تا ۵ سال اتومبیل سواری فقط مدل ۱۹۵۳ اجازه داده خواهد شد .

رئیس -

این هم وارد نیست نمیخواهید بودجه بکنند ، ۵۳ وارد کنند ، حالا ۴۹ است ۴ سال بعد .

مسعود ثابتی -

بله چهار سال دیگر ، منی میکنم آقایان توجه فرمائید اتومبیل در این مملکت پیشنهاد شد از طرف آقای دکتر متین دفتری که وارد نشود مگر یک سیستم های بخصوصی ، ممکن است گفته بشود که نظر داشته باشند نباید بگویند که فلان جور خوب است ، این یکی به است

من عرضی که کردم این برد که این مملکت فقیر آقا اتومبیل سواری ۵ سال ۶ سال کار میکند هر چهار سال یکمرتبه هر جور اتومبیل میخواهند سفارش بدهند اما اتومبیل ۴۹ که میآید بعد ۵۰ میآید با سبایه های قبلی نمیخورد ۵۱ که میآید بکنی دو باره تغییر میکند ، دجور مدل . صد شعبه مختلف هر سال عوض کردن اتومبیل اینکه نمیشود .

رئیس -

مسعود ثابتی -

را اجازه بدهید که بتوانند سفارش بدهند حالا اتومبیل مدل ۵۳ هر چه میخواهند سفارش بدهند بعد هم تا چهار سال ندهند آقا این مملکت فقیر بچه مناسب باید هر سال مقداری پول برای اتومبیل بدهند

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت شود .

رئیس -

برای ورود ماشین برق که بمنظور روشنائی شهر ها بکشور وارد میشود دولت مکلف است صد درصد بهای آنرا ارز دولتی بدهد .

رئیس -

ملکیور - آقایان محترم اطلاع دارند که از ابتدای این جنگ تا کنون ماشین آلات برق شهرستانها فرسوده شده (فرامرزى - خیلی جاها ماشین برق ندارد) و شرکتهای موقت نشده اند دوباره بخرد و بعضی از نقاط هم اصلاً دارای ماشین نبوده که بایستی جدیداً وارد کنند چون این کار تماس با مردم دارد یعنی اگر تمام آن ارز دولتی داده نشود باید قسمتی از آنرا با ارز آزاد بخردند از این جهت ناچار گران تمام میشود و آنوقت ناچارند که برق مصرفی مردم را بقیمت گرانتر بفروشند از این جهت بنده از دولت تمنی میکنم که موافقت کنند که این ماشین آلات برق ارز صد درصد بآنها داده شود .

رئیس -

آقای وزیر دارائی

فرامرزی - بشرطی که قیمت واقعی باشد قبول فرمائید

وزیر دارائی -

عرض میکنم که پیشنهادهایی که آقایان با حسن نیت میفرمایند متوجه این نیستند که پیشنهادها پیشنهاد خرج است و گذشته از این این پیشنهادها باینکه هست حساب دارد ، آقا وقتی که تصویب شد و در زحمت افتادیم نتیجه اش معلوم نیست و نمیشود ما ارزی که در مملکت داریم مکرر خدمت آقایان عرض کرده ام اشخاصی که میخواهند جنس وارد این مملکت بکنند ما حرفی نداریم خودشان صادر کنند و ارز دست بیاورند بعد جنس وارد کنند ما از اینکه در مملکت داریم منحصر است بارزی که از نفت جنوب میگیریم و نفت جنوب این ارز را برای مخارج استخراج در جنوب میفرودند در مقابل ما یک مخارج لازم داریم این مخارج ارزی در درجه اول عبارت است از حقوق مستخدمین دولت در خارج مملکت در درجه دوم خریدهای که برای احتیاجات ضروری خود دولت است مثل گندم و شکر بعد میآید راجع بکارخانجات نساجی و کارخانجات مولد نیروت اگر ما بخواهیم برای همه کارخانجات ارز بدهیم قبلاً باید حساب کنیم به بینیم که ما می توانیم بدهیم یا نه والا نتیجه اش این خواهد شد که فردا آقایان میآید فشار میآورند و ما هم ارز نداریم که آقایان میگویند که ارز ما نمیدهند ، خود آقایان میدانید که بعضیها که مریض میشوند ما داد میزنیم

فریاد میزنیم از ما گه دارند که چرا پنجهزار دلار ارز نمیدهی که هزار دلار ارز نمیدهی این بالاخره یک حسابی دارد ارز امسال ما یک قلم حق الامتیاز بوده ما باید به برنامه ندهیم اختیارش با ما نیست بنده موافقم اگر بپسید که از ارز برنامه داده شود والا حق الامتیاز را بدهیم برنامه مگر وزارت فرهنگ محصل نمیشود بفرستد آقایان فشار میآورند که چرا ارز نمیدهید ناخوشی که نمیشود در ایران معالجه بشود ، احتیاج بارز دارد حقوق مستخدمین دولت کدر درجه اول است و از این قبیل بدین جهت من استدعا میکنم که این پیشنهادات را پس بگیرد اگر نظر آقا باشد پارسل دولت حساب کرد دید مقدار ازری که میتواند برای اینکار تخصیص بدهد چقدر است ۲۲۵۰ هزار لیره گذاشت برای کارخانجات ۲۲۵ هزار لیره صادر شد و با شخاص داده شد ما باید ببینیم چقدر میتوانیم ارز

رزروه داشته باشیم ، برای کارخانجات هر مقدار که داشته باشیم و بدانیم خوب است من موافقم که بشرکت های برق شهرستانها واجب تر است ولی یک نکته را نباید فراموش بکنید ، خود بنده در خراسان در اغلب شهرستانهای خراسان دیدم مردم داد دارند از شرکت های برق دادشان با آسمان است ، شرکت های برق ارز را از دولت میگیرند ولی برق را کیلوانی هشت ریال و یک تومان ۱۲ و ۱۳ ریال حساب میکنند این است که من خواهم میکنم از آقای ملکیور که پیشنهادشان را مسترد بدارند و اجازه فرمائید که این بودجه تمام شود و بعد اگر مانوانا داشته باشیم بان هاهم میدهم

ملکیور -

باتوضیحی که فرمودند بنده پیشنهادم را مسترد میکنم .

رئیس -

پیشنهاد آقای صاحب دیوانی قرائت میشود .

رئیس -

(شرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم اداره اوقاف فقط موظف باشد طبق قانون اوقافی عمل نموده و نظارت در موقوفات نماید مداخله که بوسیله آئین نامه برای خود قائل شده موجب خرابی املاک موقوفه گردیده .

رئیس -

آقای صاحب دیوانی فرمودند که این پیشنهاد را از فرط بیچارگی کردم چرا که برای اینکه پیشنهاداتی که کرده بودم مورد بی لطفی جناب آقای رئیس قرار گرفت و آن را وارد ندانستند در صورتی که بنده پیشنهاد حذف بودجه اداره اوقاف را کرده بودم .

رئیس -

همین را نباید بکنید .

صاحب دیوانی -

حالا که نکردم .

رئیس -

برای همین گفتم وارد نیست .

صاحب دیوانی -

آقایان اغلب از قوانینی که در این مملکت گذشته و مجلسها گذرانیده اند وقتی که آن قوانین متوقف باین بوده که اجرای آن منوط با آئین نامه ای باشد که خود آن وزارتخانه وضع کند درست آئین نامه ای وضع شده که در اصل قانون تصریح ندارد یکی از موارد را امروز عرض میکنم ، اداره اوقاف روزی که تأسیس شده فقط برای نظارت در موقوفات بوده امروز یک اداره ای است که کاری که نمیکند نظارت است فقط یک مداخلاتی میکنند که این مداخلات موجب

خرابی املاک موقوفه است ، کلیه آقایان میدانند اشخاص خیری در این مملکت بودند موقوفاتی را در این مملکت بنفع عامه بیاد کار گذاشتند من جمله قاضی خرم موقوفات بسیاری دارند که یکیش همین آب حاجی علیرضا است که از جلوی مجلس میگذرد این آب یکروز نصف تهران و حالا یکربع مردم تهران را مشروب میکند متأسفانه اداره اوقاف آمده است مداخلاتی کرده است که موجب خرابی کلیه املاک موقوف گردیده یکی این است که متولی را مجبور میکند برای آن املاکی که در دستش باشد برای گرفتن حق النظاره اوقافی حتماً املاک را اجاره بدهد مقصود بنده حال این است که میگویم اقلاً اداره اوقاف را موظف کنید که برخلاف قانون رفتار نکنند یعنی عین قانونی که هست عمل کند حالا که نمیخواهید او را از بین ببرید و متحل کنید و بودجه اش را صرف تعلیمات عمومی بکنید بسیار خوب آقایان بشنیدند و در کمال صفا بخورند ولی کاری کنید که اقلاً این موقوفات بروز ویرانی و خرابی نبفتد یعنی اداره اوقاف فقط موظف باشد نظارت بکند و در موقوفات مداخله نکنند این عرض بنده است که استدعا میکنم مجلس شورای ملی اصلاً رأی مثبتی بدهد که جلوی آن آئین نامه های خلاف قانون اداره اوقاف را بگیرند .

رئیس -

آقای وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ - پیشنهاد آقای نماینده محترم آقای صاحب دیوانی چیز تازه ای نیست فرمودند که اداره اوقاف نظارت کند اگر تصویب شود مطلب تازه ای نیست فقط صحبت ایشان از آئین نامه شکایات دارند که در ضمن بیانشان بود از اداره اوقاف و آئین نامه ها ، اگر آئین نامه ای برخلاف قانون باشد راهش باز است میتوان شد شکایات فرمائید بداد گاه که فلان ماده آئین نامه مخالف قانون است البته آن آئین نامه ای که خلاف قانون باشد نباید اجرا کرد ولی این مسائلی که فرمودید با آن مخالفتی ندارد بجهت این که نظارت میخواهد بکند که عایدات این موقوفه چقدر است اگر متولی میباشد بگوید که آقا این موقوفه بیش از ۵ خروار عایدی ندارد از کجا همینطور قبول کند ناچار باید نظارت کند تا معلوم شود این ملک ۵ خروار عایدات دارد تا آن نظر واقف هم اجرا بشود ممکن است که آن متصدی یا متولی هر جور که هست اعلام بکند که این ملک هیچ عایدی اصلاً ندارد چه طوری اداره اوقاف نظارت کند این نظارت باید با بطریق مزایده باشد یا آنکه خودش برود ارزیابی کند اگر ارزیابی بکند شکایت میکند که این عایدات پنجاه خروار است ۵ خروار نیست اگر تقاضای مناقصه بکند که خوب نیست بهر حال نظری که جنابعالی دارید و پیشنهادی که فرمودید اگر شکایاتی دارید بداره تحقیق اوقاف فرمائید اگر هم راجع به آئین نامه شکایاتی دارید آنهم از طریق محاکم عمومی و اگر هم مطلب دیگری هست شکایت فرمائید رسیدگی خواهد شد (صاحب دیوانی - بر خلاف نس وقتنامه است اجاره) بر خلاف وقف نامه باشد عرض حکمدم اداره تحقیق اوقاف تشریف ببرید آن جا لغو بکنید و اگر آن جا لغو نکنند بداد گاه شکایت فرمائید

رئیس -

پیشنهاد میکنم اداره اوقاف فقط موظف باشد طبق قانون اوقافی عمل نموده و نظارت در موقوفات نماید مداخله که بوسیله آئین نامه برای خود قائل شده موجب خرابی املاک موقوفه گردیده .

رئیس -

همین را نباید بکنید .

صاحب دیوانی -

حالا که نکردم .

رئیس -

برای همین گفتم وارد نیست .

صاحب دیوانی -

آقایان اغلب از قوانینی که در این مملکت گذشته و مجلسها گذرانیده اند وقتی که آن قوانین متوقف باین بوده که اجرای آن منوط با آئین نامه ای باشد که خود آن وزارتخانه وضع کند درست آئین نامه ای وضع شده که در اصل قانون تصریح ندارد یکی از موارد را امروز عرض میکنم ، اداره اوقاف روزی که تأسیس شده فقط برای نظارت در موقوفات بوده امروز یک اداره ای است که کاری که نمیکند نظارت است فقط یک مداخلاتی میکنند که این مداخلات موجب

رئیس -

همین را نباید بکنید .

صاحب دیوانی -

حالا که نکردم .

رئیس -

برای همین گفتم وارد نیست .

صاحب دیوانی -

آقایان اغلب از قوانینی که در این مملکت گذشته و مجلسها گذرانیده اند وقتی که آن قوانین متوقف باین بوده که اجرای آن منوط با آئین نامه ای باشد که خود آن وزارتخانه وضع کند درست آئین نامه ای وضع شده که در اصل قانون تصریح ندارد یکی از موارد را امروز عرض میکنم ، اداره اوقاف روزی که تأسیس شده فقط برای نظارت در موقوفات بوده امروز یک اداره ای است که کاری که نمیکند نظارت است فقط یک مداخلاتی میکنند که این مداخلات موجب

رئیس -

همین را نباید بکنید .

صاحب دیوانی -

حالا که نکردم .

رئیس - دو مرتبه قرائت میشود .
(شرح سابق قرائت شد)
رئیس - آقای مخبر بفرمائید .
مخبر - میخواهم عرض کنم فرصت بفرمائید مجلس شورای ملی باین پیشنهاد رأی نداد معنی این است که قانون را نباید اجرا کرد ؟
رئیس - قانون باید اجرا بشود .
صاحب دیوانی - بنده پس میگیرم باین شرط که آقای وزیر فرهنگ قول بدهند که در آن آیین نامه تجدید نظری بکنند که املاک مردم رو بخرابی نرود ، موقوفات تمام خراب است .
وزیر فرهنگ - بنده قول میدهم که هر قسمتش برخلاف قانون باشد اصلاح کنم .
صاحب دیوانی - پس گرفتم .
رئیس - پیشنهاد آقای گنجی و آقای نورالدین امامی قرائت میشود .
(شرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در تبصره ۱۲ بعد از جمله دارا بودن دیپلم دکتری جمله (یا دیپلم مهندسی که مورد تصویب شورای دانشگاه باشد) اضافه شود .
رئیس - آقای گنجی .
گنجی - در لایحه ای که دولت تقدیم مجلس کرده است در تبصره ۱۲ اشخاصی که دارای دیپلم دکتری هستند آنها را برای دادن پایه دانشیاری قبول کرده اند چون اشخاصی هستند که یک تخصص فنی دارند مثل مهندسی شیمی و غیره که حالا آنجا مشغولند اینها چند نفر بیشتر نیستند اگر بنا باشد که برای این اشخاص تبعیض قائل بشویم و اینها چون فوق لیسانس هستند و دارای پایه دانشیاری نشوند البته تبعیض خواهد شد این بود که من خواستم از آقای وزیر فرهنگ تمنی کنم که این قانون را شامل این قسمت هم بکنند تا این اشخاص از هم قاطرها ایشان عقب نمانند .

رئیس - آقای وزیر فرهنگ
وزیر فرهنگ - عرض کنم بنده این پیشنهاد را قبول میکنم برای اینکه این اشکال در دانشگاه بوده است یعنی اشخاصی که درجه مهندسی داشته اند گفته شده که بدرجه دکتری نرسند استاد دانشگاه ممکن است که دکتری باشد بسیاری مدارج هست که بدرجه دکتری نرسند مهندس خیلی عالی مقامی است ولی دکتری نیست ، بنده قبول میکنم که نوشته بشود یا درجه مهندسی که مورد تصویب شورای دانشگاه باشد بنده قبول میکنم .
گنجی - بنده هم قبول میکنم .
رئیس - باین اصلاحی که آقای وزیر فرهنگ دادند که درجه مهندسی بتصویب شورای دانشگاه باشد آقایانی که باین پیشنهاد موافقت قیام بفرمایند (دهقان - آقا تصویب نشد) چرا مداخله میکنید ؟
۲۸ نفر قیام کردند عده هم ۵۷ نفر است
نورالدین امامی - آقا مشکوک شده است یکمرتبه دیگر رأی بگیرید .
رئیس - چون آن دستگاه شمارش عده حاضر خراب است و تردیدی هم هست باید با ورقه رأی گرفت
گنجی - آقا موافقی که رأی مشکوک شد میتواند دومرتبه رأی بگیرید
رئیس - آقای وزیر فرهنگ .

وزیر فرهنگ - اگر بنا باشد دو مرتبه رأی گرفته شود روی این موضوع بنده خواستم حضور آقایان عرض کنم که موضوع مهمی نیست از نظر بودجه چیزی است از نظر استخدام اشخاصی که تحصیلاتی کرده اند فقط زحمت کار را کم میکنند جریان کار این است که در قانون تأسیس دانشگاه نوشته شده است کسانی میتوانند دانشیار باشند که درجه دکتری یا معادل دکتری داشته باشند در مالک خارجه همه رشته ها دکتری نیست در طب دکتری هست و در حقوق دکتری هست ولی در مهندسی دکتری نیست این شخص را نمیشود چون دکتری ندارد محروم کرد (صحیح است - احسن) ولی حالا این زحمت و اشکال این بوده است که ما بایستی برویم شورای عالی فرهنگ و این را بچسبانیم که این شخص درجه مهندسی معادل با دکتری باشد ولی این زحمت با این اصلاح پیشنهاد آقای گنجی مرتفع میشود کسی که عالی ترین درجات مهندسی را دارد ما میتوانیم دانش یارش بکنیم .
دکتر مجتهدی - آقا این تابلو اشتباه است عده حاضر در مجلس بیش از ۴۷ نفر نیست
رئیس - صحیح است دستگاه خراب شده و دو مرتبه شماره میشود (شماره شد) باید ۵۷ نفر باشد تا بشود رأی گرفت آقایانی که باین پیشنهاد آقای گنجی و اصلاحی که آقای وزیر فرهنگ کرده اند موافق هستند قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) قابل توجه شد پیشنهاد آقای دکتر متین دفتری قرائت میشود
(شرح ذیل قرائت شد)
پیشنهاد میکنم تبصره ذیل بماده ۲ قانون بودجه اضافه شود .
غیر از مخارج برنامه ۷ ساله که مطابق ماده ۵ قانون اجرای برنامه معادل درآمد نفت جنوب منظور و عمل میشود تجاوز از هزینه مصوب در بودجه بهر عنوان در دوره فترت ممنوع است هر وزیر که از این مبلغ تخلف کند اعم از اینکه اضافه بر بودجه خرجی بکند یا تصویب نامه اضافه خرج امضاء نماید یا حتی تصویب نامه را اجرا نماید بجزس با اعمال شاقه از ۵ تا ۱۰ سال محکوم خواهد شد .
رئیس - آقای دکتر متین دفتری .
دکتر متین دفتری - عرض کنم که بنده خیال میکنم محتاج با استدلال زیاد نیستم این فترتی که بین دوره ۱۴ و ۱۵ شد متأسفانه یک عبرت خیلی اسف انگیزی بود برای ما در این فترت بین دوره ۱۴ و ۱۵ - ۱۶ میلیون تومان بودجه مملکت اضافه کردند (صحیح است) و مجلس هم اینرا هضم کرد بعد هم یک خورده ای اضافه کردند که حالا رسید به ۳۳۳ میلیون تومان بنابراین البته قانون اساسی اصلاح فترت پیش بینی نکرده و نشناخته ولی یک چیزیکه هست ما نمیتوانیم منکرش بشویم که ۱۵ روز بیشتر از عمر مجلس باقی نمانده و فترت یعنی غیاب مجلس قهری است و بنده اینجا میخواستم اضافه کنم دو مطلب را یکی شامل تصویب نامه های متضمن وضع مالیات ها و عوارض جدید و تغییر قوانین استخدامی و قوانین مربوط بنظارت هزینه های دولتی آن هارا هم میخواهم اضافه کنم (نوی - در قانون هست) هست ولی معکعترش کنیم و شدید ترش کنیم با این که

هست اعتنا نکردند حالا میفرمائید که نخواهد شد ولی میشود برای اینکه متأسفانه در دولتها می بینیم چه حاتم بخشی هائیکه دارند میکنند چه این دولت و چه در دولتهای گذشته آقای حکمت شاید خاطرشان باشد وقتیکه مرحوم معاضد السلطنه که یکی از رجال معمر این کشور بود و بیک ترتیب خیلی مرموزی فوت کرد این شخص سابقه خدمتش کاملاً با قانون استخدام کشوری تطبیق نمیکرد ، بنده هر جور خواستم آنوقت برای اولاد این فقید به رضاع علی حضرت فقید برسانم که یک قانون خاصی بگذرانیم که برای ورته اش یک چیزی منظور کنیم شاه فقید موافقت نمود و فرمودند که اگر مطابق قانون استخدام کشوری تعلق میگیرد چه بهتر اما اگر تعلق نمیگیرد مایک چیزی برای افراد استثنائی نمیتوانیم عمل کنیم من تعجب میکنم از آقای وزیر دارائی که یک چنین قانونی امضاء میفرمایند حالا اگر میل دارید که این بودجه ۳۳۳ میلیونی از این کسر ترهم نشود موافقت بفرمائید و الا اگر علاقه باین کار ندارید متخارید بنده این جا قسمت برنامه هفت ساله را همین کردم برنامه ۷ ساله مطابق قانون برنامه آنچه که عایدات نفت میرسد جمعاً و خرجاً در مابداً اضافه خواهد شد و انشاء الله عایدات نفت بیشتر هم خواهد شد عیناً جمعاً و خرجاً در بودجه برنامه اضافه خواهد شد اما سایر مخارج دیگر را حق نداشته باشد که بموجب تصویب نامه ها خرج جدید اضافه بر این بودجه مصوبه با مالیات یا عوارض جدید وضع کنند یا قوانین استخدامی را عوض کنند یا قوانینی را که مربوط بنظارت در هزینه های دولتی است تغییر بدهند حالا دیگر مختاریه اگر هم میل دارید که بنده پیشنهاد را پس بگیرم .
رئیس - آقای وزیر دارائی .
وزیر دارائی - اصلاح دولت چنین نظری را دارد و نه پیش بینی هم میشود که فترتی پیش بیاید اگر یک جهة خاصی داشته است در بین دوره ۱۴ و ۱۵ فترتی بوده آقایان خیلی خوب وارد هستند که چرا فترت پیش آمده است در آن موقع هم یک اضافه هائی داده شده است و یک کار هائی شده است تصدیق میفرمائید که خود من هم مکرر این موضوع را عرض کرده ام که میچوقت هیچ دولتی حاضر نیست که عمل خلاف قانونی بکند ولی اینرا که میخواستم عرض کنم اینست یعنی عملی را که مجلس میکند یعنی چندین روز است که بودجه معطل شده اگر خدای نکرده این بودجه ننگردد این درست برخلاف نظری است که آقای دکتر متین دفتری الان فرمودند اگر آقایان علاقه دارید که بعقیده خود من هم باید یک جمع و خرج مصوب در این مملکت باشد و نباید بدون مجوز قانونی یک مخارج غیر قانونی بشود اگر این نظر را دارید باید زودتر این بودجه را تصویب بفرمائید که تا این مورد پیش نیاید ضمناً هم اینجا یک اشاره ای فرمودند اگر توجه فرموده باشند در این ماده ۲ که دولت پیشنهاد کرده است در اینجا راجع به هزینه هائی که هست کاملاً اشاره شده است که بارعایت کلیه مقررات و قوانین و آیین نامه های مالی هیچ وقت ما بیشتر از وصولی های خودمان خرج نمیکنیم این را یکمرتبه توضیح دادم باز هم مجبورم که یکمرتبه دیگر توضیح بدهم این نگرانی را که آقایان دارند این نگرانی

وقتی هست که ما این را در خود قانون پیش بینی نکرده باشیم (صحیح است) مادر خود قانون پیش بینی کردیم که در حدود وصولیهای خودمان خرج میکنیم و یکدفعه هم من برای آقایان توضیح دادم که در شعبه ۱۷ میلیون تومان درخواست در خزانه داری بود و چون وصولی نداشتیم خرج نکرده یعنی نمیشود گفت که ما پارسال را کسر داشتیم یعنی روی کاغذ داشتیم ولی کسر بودجه در خزانه نداشتیم و این هم که عرض میکنم در حدود وصولی های خود در این بودجه قید شده است که ما در حدود وصولی های خودمان خرج میکنیم من بنظرم با این توضیحات دیگر جای نگرانی از لحاظ کسر درآمد نیست اما این نظری که ایشان فرمودند البته بسته بنظر مجلس شورای ملی است و بنده شخصاً مخالفی ندارم بایستی یک انضباطی باشد و یک خرجی که من شود در حدود قانون باشد مالیاتی که گرفته میشود باید در حدود قانون باشد چه بهتر از اینکه در یک مملکتی قانون در تمام شئون مملکت نظارت کند بالاخص در موضوع جمع و خرج بودجه یک نکته ای را هم میخواستم از آقایان خواهش کنم و آن این است که پیشنهادهائی که اینجا مطرح میشود شاید دولتشان از آنهاائی است که ارتباط با بودجه ندارد یا اینکه اساساً وقتی که طرح میشود خود آقایان متوجه هستند که مربوط بودجه نیست و قابل قبول هم نمیشود بیک قسمت هم مربوط با قانون متمم بودجه میشود و میخواستیم از آقایان استدعا کنم این پیشنهادهائی که الان هست برود بکمیسیون بودجه زیرا هر روز یکشنبه عصر کمیسیون بودجه هست آقایان موافقت کنید عیناً این پیشنهادهات بیاید در کمیسیون بودجه و آنجا حلای شود خود آقایان پیشنهاد دهنده هم تشریف بیاورند آنهاائی که مربوط بودجه نیست در آنجا رد شود و آنهاائی که مربوط هست بانظر دولت اضافه شود بتمم بودجه بعد بیاید در مجلس برای اینکه امروز تکلیف بودجه معلوم بشود .
رئیس - آقای مخبر .
مخبر - عرض کنم خواستم راجع به پیشنهادی که آقای دکتر متین دفتری فرمودند عرض کنم چون اصولاً مربوط به حق نظارت مجلس شورای ملی است در بودجه این ربطی به قبول دولت و مخبر ندارد ولی بنده از نظر شخص خودم این را یک پیشنهاد خیلی مفیدی میدانم که واقعا اگر یک محدودیتی باشد و یک قانون مجازاتی باشد که وزراء از حدود قانون و اختیاراتشان تجاوز نکنند بسیار بجا است مخصوصاً که فترت برخلاف قانون قهرآ پیش آمد میکند این است که بنده موافقت میکنم و خواستم از آقایان تقاضا کنم که اگر این قسمت تصویب شود بسیار خوب است و اما قسمت دیگری که عرض میکنم این است که من هم از آقایان نمایندگان در خواست میکنم چون اختیار داده شده است بکمیسیون بودجه که ریز بودجه هارا تصویب کند میخواستم تمنی کنم از آن پیشنهادهائی که واقعا مربوط بودجه نیست یا اساسی و ضروری نمیدانم موافقت کنید همین جایی بگیرید که تکلیفش معلوم بشود و اگر بودجه تصویب بشود افلا دولت احتیاج باین ندارد که تصویب نامه صادر کند در ایام فترت و یک ملاک قانونی در دستش هست و تجاوز هم نمیکند اینست که بنده تقاضا میکنم از

مقام ریاست که هر کدام از پیشنهادها را که وارد نمیدانند اصلاح مطرح نکنند .
رئیس - قرائت که باید بشود آقای دکتر متین دفتری نظر جنابعالی چیست ؟ موقع متمم بودجه باشد (دکتر متین دفتری - خیر حالا رأی بگیریم) بسیار خوب آقای کشاورز صدر بفرمائید ولی مختصر صحبت کنید چون اگر در همه پیشنهادها آقای وزیر دارائی و آقای مخبر و یک مخالف صحبت کنند خیلی وقت مجلس گرفته میشود بفرمائید .
کشاورز صدر - بنظر بنده این پیشنهاد هیچ مفید نیست و ضرورت ندارد و جز اینکه قوانین دیگر ما را تق و لوق میکند هیچ فایده ای ندارد مثل اینست که ما بگوئیم که بایستی یک قانونی بگذرانیم که اگر کسی را کشت اعدامش بکنیم ما مطابق قانون جناب آقای دکتر متین دفتری تمام این مقررات را داریم دولت برخلاف قانون نمیتواند مالیات بگیرد یا خرج و دخلی برخلاف امر مجلس بکند قانون و مجازات هست حالا اگر اجرا نمیشود او را یک فکری برای اجرائش بکنید مگر الان ما قانون نداریم ؟ باین دلیل که عرض کردم بنده مفید نمیدانم این قانون را و ضرر دارد و جز اینکه رخنه پیدا شود یعنی ما بایستی بگوئیم که قوانین را اجرا نمیکند قانون روی قانون آوردن غلط است و خودش دلیل بر اینست که ما از آن قانون انصراف پیدا کرده ایم و اگر این پیشنهاد جنابعالی را مجلس تصویب کند این صحیح نیست و دولت را هم بنده قطع دارم که نمیکند ، نمیتواند بکند ممکن نیست خلاف قانون بکند اگر در دوره فترت حوادثی بوده است ، یک اوضاعی بوده است نمایانم کشور ، اشغال بوده است و یک غلط کاریهائی شده است ما نباید این را یاد آقایان بیاوریم که میشود چنین کاری هم کرد اصلاً این غلط است و ما اگر این بودجه را تصویب بکنیم تا یکسال دولت موظف است و مکلف است طبق همین بودجه ای که خودش آورده عمل بکند و اگر تصویب نکنیم البته ممکن است آنوقت بگویند ما ناچاریم ؛ چکنیم ؟ یا استعفا بدهند و یا صبر کنند تا مجلس آینه و بنده این پیشنهاد را عرض میدانم و مخالف قوانینی که ناچاراً بوده و بضرر مملکت است .
رئیس - رأی میگیرم پیشنهاد . . . (دکتر متین دفتری - اجازه بفرمائید چند کلمه این پیشنهاد را اصلاح کنم) بسیار خوب ، پیشنهاد آقای دکتر متین دفتری با اصلاحاتی که کرده اند قرائت میشود و رأی گرفته میشود .
(شرح زیر قرائت شد)
تبصره - غیر از مخارج برنامه هفت ساله که مطابق ماده ۵ قانون اجرای برنامه معادل درآمد نفت منظور و عمل میشود تجاوز از هزینه مصوب در بودجه بهر عنوان در دوره فترت ممنوع است هر وزیر که از این قانون تخلف کند اعم از اینکه اضافه بر بودجه خرجی کند یا تصویب نامه اضافه خرج امضاء نماید یا چنین تصویب نامه ای را اجرا نماید بجزس با اعمال شاقه از ۵ تا ۱۰ سال محکوم خواهد شد این حکم شامل تصویب نامه های موضوع وضع مالیات ها و عوارض جدید و قوانین استخدامی و قوانین مربوط بنظارت در هزینه دولتی خواهد بود .
رئیس - آقایانیکه موافقت باین پیشنهاد

قیام فرمایند (اکثر برخاستند) قابل توجه شد پیشنهاد آقایان گنجی و والیزی قرائت میشود .
(شرح زیر قرائت شد)
پیشنهاد میکنم از رقم ۶۶ زانکرد غله ونان مبلغ ده میلیون ریال کسر و برای ازدیاد مأمورین تأمین عبور و مرور و تکمیل وسایل مربوطه تخصیص داده شود .
گنجی - پس گرفتم .
رئیس - پیشنهاد آقای سلطانی قرائت میشود
(شرح زیر قرائت شد)
پیشنهاد میکنم تبصره ذیل بماده دوم اضافه شود ، صرفه جوئیهای اعتبارات خرید کتب و لوازم آزمایشگاه های دانشگاه تهران مشمول جزء اخیر تبصره پنج ماده واحده قانون تأسیس دانشگاههای شهرستانها مصوب سوم خرداد ۱۳۲۸ میباشد .
رئیس - آقای سلطانی .
سلطانی - بنده راجع باین موضوع توضیحات زیادی ندارم این پیشنهاد بنده راجع بدانشگاه و خرید کتاب و لوازم آزمایشگاه است که پولی را که مربوط بسال قبل است سال بعد هم بتوانند از آن استفاده کنند و با گذشتن سال مالی از بین رود آقای دکتر معظمی موافقت؟ (دکتر معظمی - ببخشید دو مرتبه بفرمائید) راجع بلوازم آزمایشگاه و کتاب است که مربوط بسالها قبل است بتوانند سال بعد هم از آن اعتبار استفاده کنند و پیشنهادی است که بانظر خود جنابعالی تنظیم شده است .
مخبر - عرض کنم این لوازم و اثاثیه آزمایشگاه دانشگاهها در لایحه تأسیس دانشگاه تصویب شده است ولی دانشگاه تهران فراموش شده بود اینجا اصلاح شده است بنده قبول میکنم .
وزیر دارائی - بنده هم موافقم .
رئیس - رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای سلطانی آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) قابل توجه شد پیشنهاد آقای دکتر عبده قرائت میشود ؛
(شرح زیر قرائت شد)
ریاست مجلس شورای ملی . پیشنهاد میکنم تبصره زیر بماده ۲ گزارش کمیسیون بودجه اضافه شود . از تاریخ تصویب این قانون کلیه حقوق دولت در امیرآباد بدانشگاه تهران انتقال مییابد و دانشگاه میتواند مقداری از اراضی آنرا که برای تأسیسات دانشگاه لازم نباشد بر طبق مقررات مخصوصی که بتصویب شورای دانشگاه و هیئت دولت میرسد برای ساختن خانه بمعلمین دانشگاه و کارمندانی که منزل ندارند با قسط ده ساله بفروش برساند .
رئیس - بفرمائید .
دکتر عبده - بنده قبلاً میخواستم عرض کنم که این پیشنهاد خرج نیست و انتقال یک دارائی است از دولت بدانشگاه که دانشگاه هم جزئی است از دولت یعنی اعم امدار قسمت و اگذاری قسمتی از امیرآباد باستاندان دانشگاه باید آقایان توجه بفرمایند که بنده نکتم که این کار را میچنانجا انجام بدهند . دانشگاه مجاز شده است که قسمتی از امیرآباد باستاندان دانشگاه بفروشد و در مقابل بهائی که عادلانه در نظر خواهد گرفت و با قسط استادان خواهند پرداخت بنده توضیح زیادی در باب توجه پیشنهاد خودم ندارم منظور اینست که بطور کلی امیرآباد که امروز در اختیار دانشگاه است

بموده ام. این موضوع را هم عرض میکنم که این پیشنهاد خرجی نیست بلکه پیشنهاد اجرای عدالت و قانون برای همه است.

رئیس - آقای دهقانی.

دهقان - بنده بعنوان مخالف میخواستم از آقایان سؤال کنم که این مزایا شامل معدن هم میشود یا نه؟

حاذقی - البته علی السویه است همه یکسان است.

رئیس - آقای وزیر دارائی هم موافقت کرده اند رأی میگیریم باین پیشنهاد آقایانی که موافقت قیام فرمایند. (اکثر برخاستند) قابل توجه شد. پیشنهاد دیگر قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی اینجانب پیشنهاد مبنای سی درصد از بودجه سازمانی وزارت دارائی منحصرأ بمصرف تعلیمات اجباری برسد. **کهد** **رئیس** - آقای کهد يك همچو پیشنهادی هم آقای دکتر متین دفری کردند منتهی بجای ۳۰ در صد ۲۵ درصد بود. آقای کهد.

کهد - بموجب ردیف های از ۴۰ الی ۴۰۰ در حدود ۱۵۰ میلیون تومان خرج وزارت دارائی یعنی دستگاه وصول یعنی دستگاه تحصیلداری پرداخته میشود آنوقت بودجه سه وزارتخانه مهم یعنی وزارت فرهنگ ۷۷ میلیون تومان، بودجه بهداشتی کشور که بهداشت مردم مربوط بآست ۲۴ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان است بودجه وزارت راه ۲۸ میلیون تومان است جمع بودجه این سه وزارتخانه های مهم و مفید ۱۲۲ میلیون تومان است خرج وزارت دارائی که جز دستگاه وصول مزاحم چیز دیگر نیست ۱۵۰ میلیون تومان است (دهقان - مزاحم که ها هست؟)

مزاحم همه مردم است سؤال کنید ببینید مزاحم هست یا نه بنده پیشنهاد کرده ام که از لحاظ کمک بیا سواد کردن مردم و تعلیمات اجباری ۳۰ درصد این سازمان بمصرف تعلیمات اجباری برسد و استدعا میکنم آقایان هم با پیشنهاد بنده موافقت فرمایند.

رئیس - آقای وزیر دارائی. **وزیر دارائی** - يك روزی توضیحاتی بنده اینجا دادم که آقای کهد توجه نمیکردند عرض کردم خرجی که برای دخانیات و تریاک هست از لحاظ خرید تریاک و تنباکو و توتون است و ماشین آلات هم جزو این است حالا این پیشنهادی که آقای کهد کردید البته بسیار خوب است ولی آقای کهد توجه فرمائید این مأمورین مزاحم وزارت دارائی همان مأمورینی هستند که در سال ۱۳۲۰ مالیات میگردند ۳۰ میلیون تومان پس مطابق نرخ مالیات باید الا آن سصد میلیون تومان مالیات بدهند این مالیات را کی ها نمیدهند جناب آقای کهد باید بدهند و امثال ایشان بدهند و البته فلان پسته دوز و بقال را که نباید از اش مالیات بگیریم باید از تجار و در درجه اول از آن تاجری که عایدش زیاد میشود مالیات بگیریم شما میگوئید که چرا ما میخواستیم از شما مالیات بگیریم بنده موافقم که برای تعلیمات اجباری نصف این بودجه را بدهید ولی اگر از بودجه وزارت دارائی ۳۰ درصد کسر شود و آقایان موافق باشند که يك عده ای را بیرون بریزیم باز بنده موافقت میکنم و قول میدهم با همین

۷۰ درصد بنده مالیات آقای کهد را وصول کنیم (احسن)

کهد - آقای وزیر دارائی بن فرمودند که من مالیات نداده ام من بموجب مفاصا حساب تمام مالیات های خودم را داده ام و تکذیب میکنم فرمایشات ایشان را.

رئیس - آقای نورالدین امامی.

نورالدین امامی - خواهش میکنم توجه فرمایید این موضوع دور و تسلسل پیدا میکند. می آقایان پیشنهاد میکنند برای رضایت یا ظاهر هر چه تصور فرمائید راجع بتعلیمات اجباری صحبت میکنم اگر شما میخواهید که آن مملکت بماند باید بتعلیمات اجباری را اجرا کنید ولی این دلیل نمی شود که بودجه دخانیات را بزنید باید در تمام وزارتخانه ها يك جور تصمیم بگیرید و روی هم يك تصمیم بگیرید نه اینکه ۳۰ درصد از وزارت دارائی کسر کنید اگر ۳۰ درصد هم از وزارت دارائی بگیرید باز وزارت دارائی وصول میکند از همین جهت است که آقایان هم پیشنهاد میکنند که از وزارت دارائی کسر شود چرا پیشنهاد نمی کنند که از وزارت اقتصاد ملی کسر شود؟ (کهد - پیشنهاد داده ام) استدعا میکنم حالا که ظهر شده است و روز پنجشنبه است این پیشنهاد را پس بگیرید بگذارید ما امروز کار بودجه را تمام کنیم (رأی - رأی) **رئیس** - رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای کهد آقایانی که موافقت قیام کنند (بعضی برخاستند) تصویب نشد. پیشنهاد دیگر قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

تبره - دولت مکلف است اطباء را که از دستگاه پزشکی گواهی نامه دارند و در کادر دانشگاه سمت رسمی دارند و دو سال در پستهای پزشکی خدمت نموده باشند این اشخاص را با همان حقوق که میگیرند باز برای دو سال بخارجه بفرستد که دوره آزمایشهای علمی و فنی را دیده مراجعت نمایند و دو سال در مقابل این مسافرت باید در خدمت دانشگاه خدمت نمایند. **ملک مدنی** - پیشنهاد خرج است

دهقان - پیشنهاد خرج است **رئیس** - با حقوق خودشان منتهی تبدیل بارز میشود. آقای ملک مدنی

ملک مدنی - عرض کنم پیشنهاد بنده پیشنهاد خرج نیست همانطور که مقام ریاست هم تشخیص فرمودند. ما باید سعی کنیم که از معلومات امروزه دنیا استفاده کنیم زیرا دنیا بطرف معلومات جدید و امور فنی سرعت پیش میرود و این تحولات در عالم بوجود آورده که متأسفانه هنوز آثارش در کشور ما پیدا نشده است اگر ما در گذشته یکمده محصل بخارجه نفرستاده بودیم امروز این دانشگاه طب را نداشتیم که سالی ۱۰۰ نفر ۱۵۰ نفر شاگرد از اش بیرون بیاید. بنده پیشنهاد میکنم بعد از اینکه دو سال در کادر دانشگاه بودند برای کسب معلومات و آزمایش علمی خودشان با همان حقوق که در کادر دانشگاه می گرفتند دو سال با رویا بروند و برگردند (یکی از نمایندگان این حق را دانشگاه خودش دارد) نخیر این حق را در کمیسیون بودجه و تصمیات هفده گانه ای که گرفتند این حق را از دانشگاه سلب کردند و علاوه مال دانشگاه این بود که طبیب را پس از اینکه هفت سال کار میکرد میفرستادند طبیب وقتی از دانشگاه بیرون آمد و هفت سال کار کرد خود حضرت تالی

میدانید محکمه اش منظم میشود و دیگر حاضر نیست برود علاوه دوره جوانی و فعالیتش هم کم میشود. بنده از این لحاظ که میل دارم دانشگاه طب طوری شود که ما بی نیاز از حیث اطباء بشویم شما ملاحظه کنید هر روزی که طیارات ما از اینجا بخارجه میروند هر هفته چهار تا پنج تا هفت مرخص برای معالجه بخارجه میروند چرا؟ برای اینکه ما وسائل نداریم پریروز که خود جناب عالی تشریف داشتید بنده هم بودم، اینطور نبود؟ ما باید کاری کنیم که ارز کس رمان باسانی خارج نشود و این لازمه اش داشتن یکمده اطباء دانشمند و ذی فنی است که در خارج تحصیل کنند و برگردند. الان این آقای دکتر زنگنه معاون دانشگاه و رئیس دانشکده حقوق و وزیر فرهنگ است اگر ایشان را نفرستاده بودیم اروپا و تحصیل نمیکردند امروز وزیر فرهنگ شایسته می دارا نبودیم بنابراین بنده خواهش میکنم جناب عالی آقای وزیر دارائی با این پیشنهاد موافقت بکنید.

رئیس - آقای حاذقی.

حاذقی - پیشنهادی که آقای ملک مدنی فرموده بودند پیشنهاد خوبی است ولی کار خوب توی این مملکت نه یکی نه دوتا نه هزارها و میلیونها کار خوب هست که باید کرد ولی در حال حاضر که يك امر حیاتی در پیش است و باید بودجه مملکت تصویب شود و ما برمیخوریم با ایام اجیاء و تعطیل و بعدم مجلس نمیتواند بودجه را تصویب بکند و دوره هم تمام میشود و ما باید يك قدهای مثنی برداریم اینست که بنده تقاضا میکنم آقایان موافقت فرمایند که نظریات خودشان برود بکمیسیون و اگر صلاح میدانند جزو متمم بودجه بشود و کاری بشود که امروز بلاجه بودجه رای گرفته شود و مجلس اینکار مثبت را انجام بدهد **رئیس** - آقای وزیر فرهنگ.

وزیر فرهنگ - عرض کنم این پیشنهاد آقای ملک مدنی برای توجه مخصوص باطباء فوق العاده مفید است و ما بیشتر از هر چیزی احتیاج بکادر طبیب داریم بنده امروز خودم با آقای رئیس دانشکده طب مشغول مذاکره بودم که شاید امسال بجای ۲۵۰ نفر در دانشگاه طب ۴۰۰ نفر پذیرفته بشوند بنده از ایشان خواهش کردم اقدام بکنند عوض اینکه دانشگاه صبح کار میکند عصر یعنی بیکسسته صبح و بیکسسته عصر و کلاس ها هم دو بل بشود و ایشان فرمودند که برنامه جدیدی هم تهیه کرده اند که انشاء الله شاید پیشنهاد اینست که هر طیبی مستخدم دولت باشد و هر سال یکمده زبانی بشود برای ولت که بول بدهد یک عده ای را بفرستند ولی يك سابقه ای در کادر دانشگاه بود و آن این بود که با استادان دانشگاه آنها یکمده در دانشگاه های مختلف بودند بابت آئین نامه بسیار سختی برای مخفی شورای دانشگاه و رأی شورای دانشگاه یکسال اجازه میدادند، مرخصی بهشان میدادند که بخارج مسافرت کنند این را کمیسیون بودجه لغو کرده است بنظر بنده اگر بهمان صورت سابق که معمول بود اجازه فرمائید بهتر است.

ملک مدنی - بنده به پیشنهاد اضافه میکنم با تصویب شورای دانشگاه و اگر هم مدت دو سال اشکال دارد یکسال میکنم بنده قصد این است این اطباء یکمده بیرون می آیند لا اقل اطباء خوبی باشند و

معلومات خارجی هم داشته باشند (آزاد - یکسال که کافی نیست) آقای وزیر فرهنگ اگر موافقت کنند من علاوه میکنم با تصویب شورای دانشگاه که اختیار در دست خودتان باشد.

رئیس - سالی یکمده معین هم باشد باید تعیین کنید نفر . بیست نفر.

ملک مدنی - عرض کردم با تصویب شورای دانشگاه.

رئیس - بایک شرایطی با اختیار دانشگاه بگذارید.

ملک مدنی - بنده عرض کردم که اختیار داده شود بدانشگاه.

رئیس - با تصویب شورای دانشگاه اگر صلاح دانستند.

رضوی شیرازی - با مسابقه فرستاده شوند.

ملک مدنی - بسیار خوب با مسابقه فرستاده شوند.

رئیس - تقدیم يك فقره لایحه از طرف آقای وزیر جنگ راجع بقواصل درجه افسران با قید دو فوریت

رئیس - عده کافی برای رأی نیست اعلام برای بشود آقای وزیر فرهنگ لایحه ای دارید؟ فرمائید. **وزیر فرهنگ** - يك لایحه ای تقدیم شده است به مجلس که دو فوریت داشت و مطرح نشده تقاضا میشود که مطرح شود و چیز تازه ای بنده ندارم.

رئیس - در آخر جلسه مطرح خواهد شد آقای وزیر جنگ فرمائید.

وزیر جنگ - نمایندگان محترم اگر بخاطر داشته باشند قانون ترفیعات ارتش در سال ۱۳۱۲ از تصویب مجلس شورای ملی نگذشت مقتضیات زمان تجدید نظری را در این قانون ایجاد میکرد اخیرا این در سال گذشته در وزارت جنگ مطالعات دقیقی بعمل آمد و این قانون با ۱۹۳ ماده اصلاح شد و به مجلس شورای ملی تقدیم شد تا بحال وقتی میدانشند که در مجلس بیاید و مورد مذاکره قرار بگیرد و به تصویب مجلس برسد حالا هم خیال نمیکم که وقتی باشد که این قانون به مجلس بیاید میماند برای دوره شانزدهم ولی یکماده از آن ۱۹۳ ماده طرف احتیاج فوری و طرف اهمیت کار ارتشی است که آن فواصل درجه افسران است که آنرا طبق يك لایحه ای تقدیم مجلس شورای ملی میکنم با قید دو فوریت که از نظر اهمیت تصویب فرمائید.

۴ بقیه مذاکره و تصویب بودجه ۱۳۳۸ کل کشور **رئیس** - آخر جلسه مطرح خواهد شد. پیشنهادی اصلاحی در پیشنهاد آقای ملک مدنی رسیده است که قرائت میشود.

(پیشنهاد آقای رضوی شیرازی شرح ذیل قرائت شد)

در پیشنهاد آقای ملک مدنی بعد از کلمه دولت خدمات کشوری و لشکری اضافه شود.

رئیس - آقای رضوی مقصد چیست؟

رضوی - آقایانیکه در قسمت دانشکده طب هستند و بعد هم وارد خدمت میشوند دودسته هستند یکدسته مستقیماً وارد در دانشگاه میشوند و یکدسته میروند در دانشکده افسری و از طریق دانشکده افسری مشغول تحصیل در دانشکده طب میشوند که در

حقیقت در آن واحد دو دانشکده را طی میکنند آنها بمناسبت این که اشتغال خدمت در ارتش دارند از لحاظ مزایای مادی هم قدری از همکاران خود عقب هستند از این جهت بنده پیشنهاد کردم در این موقعی که يك مزیتی برای آقایان اطباء باین کیفیت فراهم میشود آن آقایانی هم که از طریق دانشکده افسری وارد تحصیلات پزشکی میشوند آنها هم از این مزیت بهره مند شوند.

رئیس - در این پیشنهاد قیده شده آنها یکمده در دانشگاه تدریس میکنند.

رضوی - تحصیل کردند و بعد دوسال مشغول کار شدند.

رئیس - پیشنهاد آقای ملک مدنی مجدداً قرائت میشود.

(پیشنهاد آقای ملک مدنی بشرح ذیل قرائت شد)

دولت مکلف است اطباء که از دانشگاه پزشکی گواهینامه دارند و در کادر دانشگاه سمت رسمی دارند و دو سال در پستهای پزشکی خدمت نموده باشند با تصویب شورای دانشگاه و مسابقه بین داوطلبان این اشخاص را با همان حقوق که میگیرند فقط بارز برای مدت دوسال برای تکمیل تحصیلات بخارجه بفرستند.

رئیس - با این اصلاحی که از طرف آقای وزیر فرهنگ بعمل آمده رأی گرفته میشود.

وزیر فرهنگ - این پیشنهادی که قرائت شده اصلاح شده بنده نیست.

رئیس - پیشنهاد آقای ملک مدنی که از طرف آقای وزیر فرهنگ اصلاح شده قرائت میشود.

(شرح ذیل قرائت شد)

دانشگاه تهران متواند با تصویب شورای دانشگاه و بر طبق مقرراتی که وضع منیاید برای يك یادوسال به استادان و دانشاران و رؤسای درمانگاهها اجازه دهده که فقط حقوق خود که بارز تبدیل میشود برای مطالعه و تکمیل معلومات بخارجه اعزام دارد.

ملک مدنی - خواهش میکنم بجای کلمه میتواند مکلف است گذاشته شود. که فردا تولید خدمت نشود آقای وزیر فرهنگ هم موافقت بکنند.

وزیر فرهنگ - سابقاً تا چند روز پیش که کمیسیون بودجه رأی مخالفی گرفت عمل باین طرز بود که هر سال از عده هر دانشکده ای دو درصد این اگر صد نفر معالما داشته باشد دو نفر اجازه میدادند بعد از دو نفر را شورا. دانشکده با بدهد موافقت کند حاشیبه این خودش معین کند و شورا. دانشگاه هم رأی مخفی بدهد آنوقت اجازه میدهند.

رئیس - همین اصلاحی که آقای وزیر فرهنگ کردند رأی گرفته میشود آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهاد دیگر آقای ملک مدنی قرائت میشود.

(شرح ذیل قرائت شد)

وزارت فرهنگ مکلف است از محل بودجه اعزام محصل با رویا شاگرد اول های دانشکده ما را از تاریخ ۱۳۲۶ در اعزام با رویا مقدم ندارد.

رئیس - اینها خیلی مربوط بودجه نیست در متمم بودجه خوبست گذاشته شود.

ملک مدنی - بنده موافقت میکنم که بطوریکه مقام ریاست فرمودند در قسمت متمم بودجه گذاشته

شود قصد بنده این بود که شاگرد اولها در اعزام با رویا تقدم داشته باشند (دهقان - اصلاً باید شاگرد اولها را بفرستند) در کمیسیون بودجه هم اینقسمت صحبت شده که شاگرد اول دانشکده در اعزام محصل با رویا مقدم باشند. يك روزی هم اعلیحضرت همایونی برای این مطلب امری صادر کردند و بنده قصد اینست که اعزام شوند.

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود (پیشنهاد آقای ملک مدنی بشرح زیر قرائت شد)

وزارت دارائی برای مدیریت مالیات مستقیم از شخصیت های برجسته برای مدت یکسال تعیین که با اختیار تام انجام وظیفه نماید انتخاب این مدیر مالیات مستقیم با پیشنهاد وزارت دارائی و تصویب هیئت دولت خواهد بود.

رئیس - این پیشنهاد چون وارد نیست خودتان استرداد فرمائید پیشنهاد دیگری قرائت میشود (پیشنهاد آقای ملک مدنی بشرح زیر قرائت شد)

ماده الحاقیه - وزارت دارائی مکلف است از در آمد شرکت نفت سالی ۲۰ میلیون تومان برای ساختمان خانه در اختیار بانک رهنی بگذارند که بانک رهنی خانه های کوچک برای کارمندان و خدمتگزاران ساخته و بآنها بفرشود و قیمت آنرا دریافت دارد.

رئیس - آقای ملک مدنی.

ملک مدنی - پیشنهادی که کردم جناب آقای وزیر دارائی مخاطبم شخص جناب عالی هستی، برای وصول مالیات بر درآمد (دهقان - برای ما فرمائید) مخاطبم شخص ایشان هستند چون يك موضوعی است که بریروز صحبت فرمودند در اینجا ما میخواستیم بدانیم اشخاصی که درآمد دارند و تمول و تمکن دارند چرا فرار میکنند از پرداخت مالیات این يك حرف اساسی است، چونکه دائماً گفته میشود که مستخدم دولت دزد است، اگر دزدند تعقیب کنید همه اش که دزد نمیشود این دزدها را که شما میشناسید و دستگاه تصفیه هم که درست کرده اند تصفیه کنید باقی دیگر لجن مان نشوند، حالا هم موضوع مالیات بر درآمد است يك اشخاص معین هستند که بعنوان مختلف فرار میکنند از پرداخت مالیات بر درآمد بنده هم تصدیق میکنم که فرار میکنند از دادن مالیات بر درآمد و درآمدهای ایشان هم این ابارت های خیابان شاهرضا است و این عمارات چهار و پنج اشکوبه که سر باسماں کشید است در خیابان سعدی و نقاط دیگر چرا اینها مالیات نمیدهند (دکتر مجتهدی - بازار را بفرمائید) بازار و همه جا برای اینکه آن متصدی مالیات بر درآمد باید يك شخص بعقیده بنده مثل خود آقای گلشایان باشد، مثل ایشان و برای مدتی هم مأمورین کار باشد لایق تغییر باشد، تزلزل مقام نداشته باشد و این مالیات بر درآمد را بگیرد، در مملکت ما وقتی کارمان رسیده بجائی که اشخاص چك یکمیلیونی و پنج میلیونی بیانک میکنند آنها هم باید مالیات بدهند بنده از لحاظ مثال عرض میکنم یکی دو سه تا از این اشخاص ما الان داریم که مصارف شده اعمال آنها را بردند و ببینید وضعیتشان را ببینیم که در این هفت و هشت سال ابتدا مالیات نداده اند (بکنفر از نمایندگان - کی ها هستند) بنده حالا اسامیشان را کاری ندارم چون امروز اشاره فرمودند استدعا میکنم آقای وزیر دارائی توجه بکنند باین موضوع اساسی، بنده عقیده

دارم که اگر مالیات بردر آمد ما را بطور صحیح واز روی عدالت طبق قانون بگیرند سالی سیصد میلیون تومان میشود و کسر بودجه ما را تأمین میکند نمی دهند اشخاص فرار میکنند وسائل دارند هزار جور حقه بازی میکنند اگر اصلاحات بخواهد تومی ملک بکنند از اینجا شروع کنید از آنهایی که پولدار هستند بگیرند باینجهت بنده پیشنهاد را پس میگیرم و خواستم این مطلب را عرض کنم و پیشنهاد دیگر من هم چون گفتند که در برنامه پیش بینی شده است قصد من این بود که برای همه کارمندان ضعیف دولت خانه ساخته شود مثل تمام ممالک متصن دنیا و بایک مدتی بآنها بفروشد اگر اصلاحات میخواهد اینها راهش است و الا با حرف نمیشود از متول و چیزدار مالیات بگیرند خرج فقیر و بیچاره کنند (صحیح است)

رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت میشود .
(پیشنهاد آقای ضیاء ابراهیمی شرح زیر قرائت شد)
پیشنهاد میکنم تبصره ذیل بماده ۲ بودجه اضافه شود :

تبصره - در تأیید قانون ۱۹ اسفند ۲۷ و برای تقویت بنیه مالی بانک کشاورزی وزارت دارائی مکلف است هرچه زودتر لااقل دوست میلیون ریال از وجوه سیرده را باینک مزبور انتقال دهد.
رئیس - اینهم آقای ضیاء ابراهیمی وارد نیست باینک کشاورزی ۱۶ میلیون داده شده است .
ضیاء ابراهیمی - سیرده ها در این قانون نیست این غیر از آن است .
وزیر دارائی - قانون خاصی دارد .
رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت میشود .
(پیشنهاد دیگر آقای ضیاء ابراهیمی شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم تبصره ذیل بماده ۲ بودجه اضافه بشود .
تبصره - وزارت دارائی مکلف است در ظرف دو ماه از تاریخ تصویب این قانون بقیه یکصد و شصت میلیون ریال مذکور در قانون ۱۹ اسفند ۲۷ را بنظور انجام عملیات مذکور در آن قانون باینک کشاورزی بپردازد .

دکتر معتمدی - وزارت دارائی موظف است قانون جدید نیاخواند .
رئیس - قانون گذشته باید بدهند .

ضیاء ابراهیمی - نپرداختند مگر حضور جناب آقای وزیر دارائی عرض کردم همه آقایان تقاضا کردند که رعایا همه منتفع بشوند یکبار هم فرمودند پرداخته ایم بعد معلوم شد باسرم بر نامه پرداخته شده است (وزیر دارائی - اختیار برنامه با وزارت دارائی نیست شانزده میلیون ریال باینک کشاورزی پول داده شده است) پس میگیرم

رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت میشود
(پیشنهاد آقای دکتر عبده شرح زیر قرائت شد)
پس از عبارت قابل اجرا خواهد بود اضافه شود در صورتیکه قسمتی از بودجه تفصیلی وزارتخانه ها بمناسبت پایان دوره مجلس ضعیف وقت مورد مطالعه و تصویب کمیسیون بودجه نرسد بودجه های مزبور با تصویب هیئت وزیران قابل پرداخت خواهد بود وگرنه مطابق اعتبارات ۲۶ و ۲۷ پرداخت خواهد شد
رئیس - آقای دکتر عبده .

دکتر عبده - تبصره ۲ ماده ۲ اینستکه بودجه تفصیلی سال ۱۳۲۸ وزارتخانه ها و ادارات و نگاهبای دولتی و همچنین صورت جزو مصارف عمران و تولیدی و عام المنفعه پس از رسیدگی در کمیسیون بودجه با توجه بقانون محاسبات عمومی و اصلاحات ضروری قابل اجرا خواهد بود عبارت دیگری دارد که بنده میخوانم و مادام که بودجه های تفصیلی به تصویب کمیسیون نرسیده مطابق اعتبارات سال ۲۶ و ۲۷ پرداخت خواهد شد مشروط بر اینکه از مبلغی که برای هریک از بودجه هال ۲۸ منظور گردیده تجاوز نکند . البته این اقدام بسیار بجا بوده است که این بودجه های تفصیلی به تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی نرسد ولی بطوریکه آقایان مسبوق هستند الان مجلس تعطیل خواهد شد برای چهار روز تقریباً ۵ یا ۶ روز ما داریم بعد از تعطیلات مجلس که بعداً هم دوره مجلس بیابان خواهد رسید وقت کافی نخواهیم داشت برای اینکه بودجه های تفصیلی در کمیسیون بودجه مطرح شود اگر شما قسمت اخیر این تبصره ۲ را همانطوریکه هست قبول کنید نتیجه اش این خواهد شد که بودجه های تفصیلی به تصویب نخواهد رسید دولت در عین حال که یک مخارج ضروری دارد این مخارج ضروری را بموجب تبصره ۲ نمیتواند که پرداخت کند برای چه برای اینکه مخارج ضروری را بموجب تبصره ۲ در صورتی میتواند پرداخت کند که بتصویب کمیسیون بودجه مجلس نرسد عملاً هم کمیسیون بودجه مجلس وقت ندارد که برسد و بودجه های تفصیلی را مطالعه کند نتیجه این است که شما تشخیص دارید با تصویب بودجه عمومی که یک مخارجی لازم است برای اینکه اساس بودجه را تصویب کردید در عین حال آنها نمیتواند از بودجه استفاده کنند بدلیل اینکه کمیسیون بودجه آنرا تصویب نکرده بنده فکر کردم که ما بیائیم بگوئیم در صورتیکه کمیسیون بودجه وقت نداشته باشد بودجه تفصیلی وزارتخانه ها برسد در اینصورت بودجه های تفصیلی که بماند مورد مطالعه و تصویب کمیسیون بودجه قرار نگیرد با تصویب هیئت وزیران قابل پرداخت باشد باین ترتیب هم مطالعه ای شده است از طرف هیئت وزیران همان مطالعه ای که از طرف کمیسیون بودجه ممکن است بشود و در صورتیکه بینند مخارج غیر ضروری است البته هیئت وزیران در نظر خواهند داشت که مخارج غیر ضروری را حذف کنند .

رئیس - آقای دکتر معتمدی .
مخبر - عرض کنم من با ایرادی که در چند روز پیش از این آقای دکتر عبده در کلیات ماده دوم بگزارش کمیسیون بودجه کردند فرمودند بر خلاف اصول قانون اساسی است که اختیارات بکمیسیون بودجه داده شود من تعجب میکنم (دکتر عبده - در قانون محاسبات عمومی پیش بینی شده که مجلس میتواند به هیئت وزیران اجازه بدهد (زنک رئیس) اجازه بفرمائید همان آقایانی که امروز بودجه را تصویب میکنند چون اغلب بودجه های وزارتخانه ها رویش مطالعه شده اگر آقایان مساعدت بفرمائید امروز کمیسیون بودجه وقت خواهد داشت و بودجه را بموقع وزارتخانه ها ابلاغ خواهد کرد .

رئیس - آقای دهقان .
دهقان - از اهم وظایف مجلس شورای ملی نظارت بر بودجه است بنده از آقای دکتر عبده تعجب میکنم که میانند اینجا پشت تریبون میگویند که ما بدولت اجازه بدهیم (دکتر عبده - ماده ۱۹ قانون محاسبات عمومی) (زنک رئیس) عرضم حضرتان بودجه را خود دولت آورده و مجلس تقدیم کرده آنوقت میگویند بدولت اجازه بدهیم که هرچه زاید است در هیئت دولت بزنند خوب اگر زاید میدانستند که تا حالا زده بودند این بودجه ای که آورده اند بمجلس داده اند این نظرشان است این عقیده شان است این را نمیشود بهمانها اجازه داد که زوایدش را بزنند بعقیده بنده باید سعی کرد که کمیسیون بودجه در ایندستی که باقی است کاملاً بودجه های تفصیلی برسد و اقلام زاید را حذف کند و مهم ترین وظیفه را مجلس انجام بدهد این برخلاف قاعده و سوابق است

رئیس - رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای دکتر عبده که قرائت میشود (مجدداً شرح سابق قرائت شد) آقایانی که موافقت قیام کنند (عده کمی برخاستند) مورد توجه واقع نشد . پیشنهاد دیگر قرائت میشود .
(پیشنهاد آقای علی وکیلی شرح زیر قرائت شد)
پیشنهاد مینمایم لایحه اصلاحی قانون بازنشستگی دولت که عبارت از یک ماده و تبصره است جزو تبصره های ماده ها قرار گیرند .

رئیس - این هم مطابق آئیننامه نیست مگر خود دولت موافقت کند (وزیر دارائی - موافقت کردیم) (اردلان - بنده مطابق ماده ۱۲۴ اجازه میخواهم) تبصره دولت قرائت میشود .
(شرح زیر قرائت شد)
وزارت دارائی اجازه داده میشود برای سرشماری عمومی کشور ۲۵۰ میلیون ریال اعتبار تخصیص و در حدود مبلغ یکصد میلیون ریال آنرا جهت سرشماری در اختیار اداره کل ثبت احوال گذارده و مطابق مقررات بصرف رسانند و ۱۵۰ هزار ریال بقیه را در سال ۱۳۲۹ از درآمد عمومی کشور پرداخت و در بودجه عمومی ۱۳۲۹ منظور نمایند وزیر کشور - وزیر دارائی .

رئیس - این تبصره ای است که خود دولت پیشنهاد میکند (اردلان - بنده مطابق ماده ۱۲۴ اجازه خواستم) بفرمائید (اردلان - پیشنهادات تمام شده ؟) تغییر تمام نشده (اردلان - اگر تمام شده عرضی دارم) آقای تقی زاده در کلیات میتوانند صحبت کنند (اکثریت نیست) آقایان بیرون هستند (و نمایند) محمد علی مسعودی - آقای امینی هستند آقای سزاوار هستند اسم ایشان را بخواهید (نتیجه این شد که تا ورود آقایان چند پیشنهاد داده شده است قرائت میشود .
(پیشنهاد آقای امیر تیمور شرح زیر قرائت شد)
پیشنهاد میکنم در تبصره ۱۲ سطر آخر جمله تابع قوانین و مقررات مربوطه بدانشگاه طهران خواهد بود تبدیل بشود به تابع قوانین و مقررات مربوطه خواهد بود .

مربوطه بدانشگاه طهران خواهد بود بنده لازم نمیدانم که دانشگاههای شهرستانها تابع مقررات دانشگاه طهران باشند باید تابع قوانین و مقررات مربوطه کشور باشند از اینجهت بنده پیشنهاد کردم تابع قوانین و مقررات مربوطه خواهد بود .
رئیس - آقای دکتر معتمدی .
مخبر - عرض کنم که این قید اینجاضروری است برای اینکه در قانون تأسیس دانشگاه و استخدام استادان و دانشیاران یک جمله آنجا ذکر شده منظور این جمله این است که اگر بخواهند معلمینی برای دانشگاهی استخدام کنند باید مثل این باشد یعنی میکنم استرداد کنید ضمناً میخواهم استناد کنم یک اشتباهی در تبصره ۱۲ است اصلاح شود اینجا نوشته است بازعایت ماده ۱۳ قانون تعلیمات اجباری اینجا ماده ۱۲ است بعلاوه آن سطر اول را هم باید حذف کنند که مجلس شورای ملی بوزارت فرهنگ اجازه میدهد که لایحه تأسیس دانشگاه تبریز را بشرحی که در کمیسیون فرهنگ بودجه مجلس شورای ملی بتصویب رسیده است بموقع اجرا بگذارند تمنی کردیم در تبصره ۱۲ سطر اول و ماده ۲ تا سر کلمه همچنین حذف شود آقای تقی مراقبت بفرمائید .

امیر تیمور - بنده متقاعد شدم و پس گرفتم
رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت میشود .
(پیشنهاد دیگر آقای امیر تیمور شرح زیر قرائت شد)
پیشنهاد میکنم در تبصره ۷ بعد از تصویب شورای دانشگاه کلمه وزارت فرهنگ اضافه شود
رئیس - آقای امیر تیمور
مخبر - اینجا نوشته عواید اختصاصی دانشگاه باستانی آنچه مصرف خاصی دارد منحصرأ بتصویب شورای دانشگاه بمنظور خرید و تألیف و ترجمه کتب و اوازم فنی خواهد رسید الی آخر اینجا نوشته است بتصویب شورای دانشگاه بنده اصلاح کردم بتصویب شورای دانشگاه و وزارت فرهنگ برای اینکه طبق اساسنامه فرهنگ و طبق قانون اساسی کلیه مؤسسات فرهنگی در کشور ایران تابع وزارت فرهنگ است و وزارت فرهنگ باست و نظارت عالی بر کلیه مؤسسات فرهنگی دارد از اینجهت بنده کلمه وزارت فرهنگ را لازم دیدم اضافه شود و پیشنهاد کردم استدعا میکنم موافقت بفرمائید .

رئیس - آقای دکتر معتمدی .
مخبر - عرض کنم این پیشنهادی که جناب عالی فرمودید بر طبق آن قانونی است که تمام مؤسسات فرهنگی تابع وزارت فرهنگ است منتها بر طبق قانون تأسیس دانشگاه عواید اختصاصی دانشگاه با تصویب شورای دانشگاه است یعنی شما آمده اید شورای دانشگاه را مقید کرده اید یعنی گفتید عواید اختصاصی دانشگاه متعلقه امیر آباد یا پولی که از دانشجویان گرفته میشود و سایر پولها بفرایز آنچه را که وقت است یا باید بمصرف خرید کتب و لابراتوار برسد فقط صرف بخرافت کارهای علمی دانشگاه برسد میخوانم تمنی کنم که جناب عالی موافقت بفرمائید این پیشنهاد را مسترد بفرمائید چون منظور جناب عالی عملی نیست

امیر تیمور - پس گرفتم
رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت میشود
(پیشنهاد دیگر آقای امیر تیمور شرح زیر قرائت شد)
پیشنهاد میکنم در تبصره ۱۲ سطر آخر جمله تابع قوانین و مقررات مربوطه بدانشگاه طهران خواهد بود تبدیل بشود به تابع قوانین و مقررات مربوطه خواهد بود .

رئیس - آقای امیر تیمور .
امیر تیمور - اینجا در آخر تبصره ۱۲ نوشته شده : از این پس استخدام معلمین جدید در دانشگاه تبریز و سایر شهرستانها تابع قوانین و مقررات

مربوطه بدانشگاه طهران خواهد بود بنده لازم نمیدانم که دانشگاههای شهرستانها تابع مقررات دانشگاه طهران باشند باید تابع قوانین و مقررات مربوطه کشور باشند از اینجهت بنده پیشنهاد کردم تابع قوانین و مقررات مربوطه خواهد بود .
رئیس - آقای دکتر معتمدی .
مخبر - عرض کنم که این قید اینجاضروری است برای اینکه در قانون تأسیس دانشگاه و استخدام استادان و دانشیاران یک جمله آنجا ذکر شده منظور این جمله این است که اگر بخواهند معلمینی برای دانشگاهی استخدام کنند باید مثل این باشد یعنی میکنم استرداد کنید ضمناً میخواهم استناد کنم یک اشتباهی در تبصره ۱۲ است اصلاح شود اینجا نوشته است بازعایت ماده ۱۳ قانون تعلیمات اجباری اینجا ماده ۱۲ است بعلاوه آن سطر اول را هم باید حذف کنند که مجلس شورای ملی بوزارت فرهنگ اجازه میدهد که لایحه تأسیس دانشگاه تبریز را بشرحی که در کمیسیون فرهنگ بودجه مجلس شورای ملی بتصویب رسیده است بموقع اجرا بگذارند تمنی کردیم در تبصره ۱۲ سطر اول و ماده ۲ تا سر کلمه همچنین حذف شود آقای تقی مراقبت بفرمائید .

پیشنهاد میکنم در تبصره ۱ در سطر آخر جمله مجری خواهد بود تبدیل شود بجرا خواهد بود
رئیس - آقای امیر تیمور .
امیر تیمور - اجازه بفرمائید آقای مخبر کمیسیون بودجه باین موضوع توجه بکنند در تبصره یک میگویند مادام که قانون متمم بوده به تصویب نرسیده اعتبارات منظور در این بودجه با رعایت قوانین متمم بودجه سال های ۲۱ و ۲۲ باستانی موادی که در قوانین مزبور جنبه خاصی داشته بعمل خواهد آمد تا اینجا درست و ماده ۳ قانون بودجه سال ۱۳۲۲ کشور در سال ۱۳۲۸ نیز مجری خواهد بود بنده پیشنهاد میکنم که مجری نخواهد بود بشود چرا برای اینکه طبق این ماده قانون متمم بودجه سال ۱۳۲۲ کشور در آن سال بخصوص بکمیسیون بودجه اجازه داده شده بود که در حدود مخارج از خرجی بخرج دیگر در وزارتخانه ای مربوطه بپردازد ولی اگر ما این ماده را در این بودجه تصویب کنیم دیگر بکلی صرفه جوئی از بین خواهد رفت و اگر فرض بفرمائید در پرسنل مخارج کم بیارید میتواند از ملزومات اضافه کنید از ملزومات کم بیارید از پرسنل اضافه بکنید و این برخلاف مصالح مملکت است و با تصویب این ماده باین کیفیت بکلی صرفه جوئی از بین خواهد رفت و برای اینکه ما از این بودجه مملکتی باین کیفیت یک صرفه جوئی داشته باشیم بنده این پیشنهاد را کردم .

رئیس - آقای دکتر معتمدی .
مخبر - عرض کنم در ماده سوم همین قانون بودجه ۱۳۲۲ این عبارت بود که وزارت دارائی مجاز است طبق پیشنهاد وزارت خانه ها و ادارات در صورت لزوم صرفه جوئی بعضی از مواد هزینه های مستمر را برای کمبود سایر مواد همان قسمت مصرف کند این قسمت را چون صرفه جوئی در بودجه ایجاد میکند این است که بنده قبول میکنم جناب آقای وزیر دارائی هم در جریان تصویب چه در کمیسیون بودجه چه در مجلس شورای ملی نهایت حسن نیت را راجع بقسمت صرفه جوئی در بودجه کمک کردند ایشان هم موافقت کردند و بنده چون آخرین پیشنهاد است خواستم حسن نیتی را که آقای وزیر دارائی در تمام طول جریان بودجه نشان دادند تشکر کنم

رئیس - دیگر پیشنهادی نیست باید بمجموع ماده و تبصره ها رأی گرفت باستانی این پیشنهادی که آقای شریعت زاده و آقای باقانی تصویب کرده اند آقای وزیر کشاورزی بفرمائید توضیحات خودتان را بدهید چون اعلام رأی میخوانم بکنم
اردلان - تبصره ها جداگانه رأی بگیرند .
رئیس - پیشنهاد تجزیه فقط برای یک تبصره رسیده است .

وزیر کشاورزی (آقای دکتر معتمدی) - متأسفانه بنده امروز یک قدری در شرفیاب شدم و قبل از آمدن بنده آقای مسعود ثابتی پیشنهاد کرده بودند که از بودجه وزارت کشاورزی پنجاه درصد صرف فرم کشاورزی یا فرمی که قبلاً توضیح داده بودند صرف خرید ماشین های کشاورزی در مملکت بشود بنده خیال نمیکنم که کسی باشد که مخالف با فرم وزارت

پیشنهاد میکنم در تبصره ۱ در سطر آخر جمله مجری خواهد بود تبدیل شود بجرا خواهد بود
رئیس - آقای امیر تیمور .
امیر تیمور - اجازه بفرمائید آقای مخبر کمیسیون بودجه باین موضوع توجه بکنند در تبصره یک میگویند مادام که قانون متمم بوده به تصویب نرسیده اعتبارات منظور در این بودجه با رعایت قوانین متمم بودجه سال های ۲۱ و ۲۲ باستانی موادی که در قوانین مزبور جنبه خاصی داشته بعمل خواهد آمد تا اینجا درست و ماده ۳ قانون بودجه سال ۱۳۲۲ کشور در سال ۱۳۲۸ نیز مجری خواهد بود بنده پیشنهاد میکنم که مجری نخواهد بود بشود چرا برای اینکه طبق این ماده قانون متمم بودجه سال ۱۳۲۲ کشور در آن سال بخصوص بکمیسیون بودجه اجازه داده شده بود که در حدود مخارج از خرجی بخرج دیگر در وزارتخانه ای مربوطه بپردازد ولی اگر ما این ماده را در این بودجه تصویب کنیم دیگر بکلی صرفه جوئی از بین خواهد رفت و اگر فرض بفرمائید در پرسنل مخارج کم بیارید میتواند از ملزومات اضافه کنید از ملزومات کم بیارید از پرسنل اضافه بکنید و این برخلاف مصالح مملکت است و با تصویب این ماده باین کیفیت بکلی صرفه جوئی از بین خواهد رفت و برای اینکه ما از این بودجه مملکتی باین کیفیت یک صرفه جوئی داشته باشیم بنده این پیشنهاد را کردم .

رئیس - آقای امیر تیمور .
امیر تیمور - اینجا در آخر تبصره ۱۲ نوشته شده : از این پس استخدام معلمین جدید در دانشگاه تبریز و سایر شهرستانها تابع قوانین و مقررات

کشاورزی و با امور کشاورزی در ایران باشد ولی باید دید این پیشنهاد قابل اجراست یا نه آیا با همین بودجه وزارت کشاورزی دستگاه کشاورزی میتواند این منظور را انجام بدهد در هر صورت تصویب این پیشنهاد متأسفانه که آقایان با حسن نیت تصویب کردند ولی توجهی بناتیر عملش در وزارت کشاورزی نکردند به بنیم در وزارتخانه چه تأثیری دارد بودجه ای که مطابق این بودجه برای وزارت کشاورزی پیش بینی شده هفده میلیون و پانصد هزار تومان است مخارج عمرانی در این بودجه پنج میلیون و صد هزار تومان مخارج پرسنلی و اداری یازده میلیون و ششصد هزار تومان است اگر ما باین بودجه که جمع هفده میلیون و پانصد هزار تومان را نصف کنیم هشت میلیون و هفتصد و پنجاه هزار تومان صرف امور پرسنلی و اداری و نصف دیگر را خرج امور عمرانی بکنیم دو میلیون و هشتصد و پنجاه هزار تومان کسر خواهیم داشت یعنی مجبوریم مطابق دو میلیون و هشتصد و پنجاه هزار تومان از مستخدمین وزارت کشاورزی خارج کنیم اگر آقایان بوزارت کشاورزی اجازه میدهند که بنده معادل دو میلیون و هشتصد و پنجاه هزار تومان مستخدمین را بدون مجوز قانونی ندارد . موضوع مهم ترین است که اگر مجلس شورای ملی هم اجازه انضال معادل دو میلیون و هشتصد و پنجاه هزار تومان بدهد تازه دستگاه وزارت کشاورزی فلجتر خواهد شد برای اینکه ما باندازه کافی اگر بخواهیم بودجه نمی داشته باشیم که در این مملکت کار بکنیم عضونداریم ممکن است در وزارت خانه های دیگر عضو بیش از میزان احتیاج باشد ولی در وزارت کشاورزی عضو بیش از احتیاج نیست خاصه اینکه اگر حجم کار را از دو میلیون و هشتصد و پنجاه هزار تومان بهشت میلیون و هفتصد و پنجاه هزار تومان بالغ کنیم معادل این اضافی طبیعی است بعضو بیشتر احتیاج داریم از این گذشته با پیش بینی هائیکه قبلاً وزارت کشاورزی برای رفم دروزارت کشاورزی و اصلاحات وزارت کشاورزی و لواجه که در اینباب تقدیم مجلس شورای ملی کرده و مذاکراتی هم با سازمان برنامه برای توسعه امور وزارت کشاورزی کرده خوشبختانه موفق شده ایم در حدود پانزده میلیون تومان از پول برنامه را برای سال جاری تخصیص بتوسعه کشاورزی بدهیم که باز ما بعضو زیادتر از این احتیاج داریم یعنی خلاصه اگر حجم کار ما پارسل معادل پنج میلیون و نهصد هزار تومان بوده امسال با پولیکه از سازمان برنامه ما داده خواهد شد حجم کار ما معادل ۲۰ میلیون تومان خواهد بود و ما بجای آنکه

پیشنهاد میکنم در تبصره ۱ در سطر آخر جمله مجری خواهد بود تبدیل شود بجرا خواهد بود
رئیس - آقای امیر تیمور .
امیر تیمور - اجازه بفرمائید آقای مخبر کمیسیون بودجه باین موضوع توجه بکنند در تبصره یک میگویند مادام که قانون متمم بوده به تصویب نرسیده اعتبارات منظور در این بودجه با رعایت قوانین متمم بودجه سال های ۲۱ و ۲۲ باستانی موادی که در قوانین مزبور جنبه خاصی داشته بعمل خواهد آمد تا اینجا درست و ماده ۳ قانون بودجه سال ۱۳۲۲ کشور در سال ۱۳۲۸ نیز مجری خواهد بود بنده پیشنهاد میکنم که مجری نخواهد بود بشود چرا برای اینکه طبق این ماده قانون متمم بودجه سال ۱۳۲۲ کشور در آن سال بخصوص بکمیسیون بودجه اجازه داده شده بود که در حدود مخارج از خرجی بخرج دیگر در وزارتخانه ای مربوطه بپردازد ولی اگر ما این ماده را در این بودجه تصویب کنیم دیگر بکلی صرفه جوئی از بین خواهد رفت و اگر فرض بفرمائید در پرسنل مخارج کم بیارید میتواند از ملزومات اضافه کنید از ملزومات کم بیارید از پرسنل اضافه بکنید و این برخلاف مصالح مملکت است و با تصویب این ماده باین کیفیت بکلی صرفه جوئی از بین خواهد رفت و برای اینکه ما از این بودجه مملکتی باین کیفیت یک صرفه جوئی داشته باشیم بنده این پیشنهاد را کردم .

رئیس - آقای دکتر معتمدی .
مخبر - عرض کنم در ماده سوم همین قانون بودجه ۱۳۲۲ این عبارت بود که وزارت دارائی مجاز است طبق پیشنهاد وزارت خانه ها و ادارات در صورت لزوم صرفه جوئی بعضی از مواد هزینه های مستمر را برای کمبود سایر مواد همان قسمت مصرف کند این قسمت را چون صرفه جوئی در بودجه ایجاد میکند این است که بنده قبول میکنم جناب آقای وزیر دارائی هم در جریان تصویب چه در کمیسیون بودجه چه در مجلس شورای ملی نهایت حسن نیت را راجع بقسمت صرفه جوئی در بودجه کمک کردند ایشان هم موافقت کردند و بنده چون آخرین پیشنهاد است خواستم حسن نیتی را که آقای وزیر دارائی در تمام طول جریان بودجه نشان دادند تشکر کنم

رئیس - دیگر پیشنهادی نیست باید بمجموع ماده و تبصره ها رأی گرفت باستانی این پیشنهادی که آقای شریعت زاده و آقای باقانی تصویب کرده اند آقای وزیر کشاورزی بفرمائید توضیحات خودتان را بدهید چون اعلام رأی میخوانم بکنم
اردلان - تبصره ها جداگانه رأی بگیرند .
رئیس - پیشنهاد تجزیه فقط برای یک تبصره رسیده است .

وزیر کشاورزی (آقای دکتر معتمدی) - متأسفانه بنده امروز یک قدری در شرفیاب شدم و قبل از آمدن بنده آقای مسعود ثابتی پیشنهاد کرده بودند که از بودجه وزارت کشاورزی پنجاه درصد صرف فرم کشاورزی یا فرمی که قبلاً توضیح داده بودند صرف خرید ماشین های کشاورزی در مملکت بشود بنده خیال نمیکنم که کسی باشد که مخالف با فرم وزارت

پیشنهاد میکنم در تبصره ۱ در سطر آخر جمله مجری خواهد بود تبدیل شود بجرا خواهد بود
رئیس - آقای امیر تیمور .
امیر تیمور - اجازه بفرمائید آقای مخبر کمیسیون بودجه باین موضوع توجه بکنند در تبصره یک میگویند مادام که قانون متمم بوده به تصویب نرسیده اعتبارات منظور در این بودجه با رعایت قوانین متمم بودجه سال های ۲۱ و ۲۲ باستانی موادی که در قوانین مزبور جنبه خاصی داشته بعمل خواهد آمد تا اینجا درست و ماده ۳ قانون بودجه سال ۱۳۲۲ کشور در سال ۱۳۲۸ نیز مجری خواهد بود بنده پیشنهاد میکنم که مجری نخواهد بود بشود چرا برای اینکه طبق این ماده قانون متمم بودجه سال ۱۳۲۲ کشور در آن سال بخصوص بکمیسیون بودجه اجازه داده شده بود که در حدود مخارج از خرجی بخرج دیگر در وزارتخانه ای مربوطه بپردازد ولی اگر ما این ماده را در این بودجه تصویب کنیم دیگر بکلی صرفه جوئی از بین خواهد رفت و اگر فرض بفرمائید در پرسنل مخارج کم بیارید میتواند از ملزومات اضافه کنید از ملزومات کم بیارید از پرسنل اضافه بکنید و این برخلاف مصالح مملکت است و با تصویب این ماده باین کیفیت بکلی صرفه جوئی از بین خواهد رفت و برای اینکه ما از این بودجه مملکتی باین کیفیت یک صرفه جوئی داشته باشیم بنده این پیشنهاد را کردم .

برنامه موافقت شده که امسال ۵۰۰ تراکتور بوسیله بانک کشاورزی وارد شود و باشاخصه مایل باشند فروخته شود بنابراین منظور اول آقایان که موضوع وارد شدن تراکتور در مملکت است بوسیله سازمان برنامه و بانک کشاورزی اجرا خواهد شد بنده میخواستم توجه آقایان را جلب کنم و عرض کنم در خانه بنده و چون پیشنهاد تجزیه شده خواهش میکنم آقایان از دادن رای خودداری فرمایند .

رئیس - رای گرفته میشود بماده دوم با تبصرهها با استثناء پیشنهاد آقای مسعود تابتی آقایانیکه موافقت قیام کنند ، البته با تبصرههایی است که دولت پیشنهاد کرده و ضمیمه شده (اغلب برخاستند) تصویب شد حالا بحکم تجزیه رای گرفته میشود پیشنهاد آقای مسعود تابتی آقایانیکه موافقت قیام کنند (بیست و یک نفر قیام نمودند) بیست و یک نفر رای دادند در دست خوب توجه کنید تصویب نشد کلمات آخر مطرح است آقای تقی زاده بفرمائید .

تقی زاده - بنده خیلی متأسفم که دیگر وقت باخرسیده هوا گرم است درهم شده است ملاحظاتی مختصری داشتم که لازم دانستم عرض کنم عرایض بنده نسبت به مختصر است .

رئیس - آقایان توجه بفرمائید بیاناتشان را بفرمائید .

تقی زاده - عرایض من نسبت به مختصر است و چون وقت مجلس بواسطه نزدیکی آخر دوره تقنینیه کثرت لوابیح ضروری بسیار تنگ است البته همه باید باختصار بگویم اینکه بنده در کلیات آخر شور لایحه حرف میزنم برای اینستکه قصد نداشتم داخل اقلام و مواد بشوم بنده خود عضو کمیسیون بودجه هستم و متأسفم از اینکه بواسطه کسالت عارضه و ممتد نتوانستم در کمیسیون حضور بهم رسانم و در بنگان بنگان اقلام بودجه شرکت کنم لکن بیشتر نظر من در کار بودجه اصولی است و در یکی از جلسات کمیسیون مختصری در اینباب خدمت آقایان عرض کردم و اینک باجمال در اینجا که مرکز اصلی شور و بحث است تکرار میکنم بعضی مطالب و نکاتی راجع به بودجه بخاطرم رسیده بود که البته ابتکار انحصاری من نبوده و دیگران هم متوجه آن نکات هستند بسیاری از این مطالب در ضمن نطق های ناطقین گفته شد و چیز کمی برای من ماند که بگویم مخصوصاً آقای دکتر متین دفتری نطق بسیار خوبی کرده و نکات صحیحی بیان کردند اگر میدانستم حکومت توجهی باین انتقادات نموده و درصدد رفع معایب بودجه برخوانند آمد اصلاً خود را محتاج تأیید و تأکیدی در این باب نمیدیدم لکن تأسف دارم که از بعضی بیانات جوابیه گاهی چنان استنباط میشود که هیچ کدام از این انتقادات را قبول ندارند و هر قلم خرج بودجه که بنظر منتقدین زیاد و بیهوده میآید ضروری است و در مقابل ایراد بصرف این مخارج بیهوده گفته میشود اصلاحات خرج دارد .

معاذ صیغه افضل التفصیل زیاد استعمال میکنیم و از صد مطلب و موضوع و صد اصلاح اگر صد تا نباشد شصت تارا مهم ترین و مفید ترین و بزرگ ترین و اساسی ترین می شماریم در صورتیکه واضح است ترین یکی باید باشد و بس آقایان در این مدت ملتفت شده اند که بعقیده بنده مهم ترین کار مملکت علی الاطلاق بودجه است و بزرگترین اصلاحات ایجاد بودجه

صحيح است و کار اصلی مجلس ملی و اساسی ترین عمل آن مجامعت در توافق بودجه با مصالح و منافع ملت ایران است و بهر حال مهمتر از این امری از امور داخلی مملکت نداریم مگر حفظ آزادی و تأمین حریت سیاسی یعنی مشروطیت حقیقی .

عقیده من در باب بودجه بطور کلی همانست که در ضمن شور در بودجه سال گذشته همین جا بیان کردم و نه تنها صد درصد در همان عقیده ثابتم بلکه جریان اوضاع مالی مملکت مرا در آن عقاید راسخ تر نموده است و من در آن مطالب اصولی نه آنروز و نه امروز نظری بحکومتهاى مختلف که در سر کار بوده اند نداشته و ندارم .

در مرحله اول بودجه مملکت باید موازنه داشته باشد یعنی موازنه حقیقی نه وهمی و بدون موازنه بودجه اساس کار مملکت خراب و خانه از پایست و ایران است بدون موازنه بودجه موازنه اقتصادی مملکت نیز حصول پذیر نیست و کار مالی و پولی هم مختل خواهد بود چنانکه هست و با دلخوش کنی و تحریف دادن یکمشت حرف بقصد تسکین خاطر ها اصلاح وجود حقیقی و خارجی پیدا نمیکند .

در مرحله ثانی بودجه اگر هم موازنه داشته باشد باید متناسب با قوه مالی مملکت و مخصوصاً با قوه دارائی طبقه عامه و باصلاح معروف توده مردم فقیر و متوسط بزرگ و کارگر و پیشاور باشد و معلوم شود که آیا این ملت قادر بپرداخت این مبلغ که جمع کل عایدات را (با استثنای بعضی وجوه غیر مالیاتی) نشان میدهد هست یا نه خصوصاً که در این مملکت طبقه با ثروت یا اصلاً مالیات نمیدهد و در تحمل مخارج عمومی شرکت نمیکند و یا متناسب با عایدی خود نمیدارند .

در مرحله سوم باید عایدات یعنی آنچه از مردم این مملکت گرفته میشود متناسب با دارائی و عایدی آنها و عادلانه باشد و مخارج بر طبق احتیاجات حقیقی ضروری حیاتی و حد اقل و برای مصرف در محل صحیح باشد و در حال حالیه بأمور مستحب و حتی باصلاح شرعی مستحب موجد نیز دیناری صرف نشود و بلکه از واجبات نیز با وجوب اقسام غیر قابل صرف نظر اکتفا شود که خون مردم ضعیف را اگر بر حسب ضرورت باید بگیرد (مثلاً برای نجات يك مریضی که در خطر هلاک است) هر چند قطره که بتواند کمتر بگیرد اولی است و يك قطره بیشتر از حد ضرورت حرام بلکه از اشد مجرمات است .

در هر کدام از این سه مرحله بودجه ما (چه بودجه امسال و چه بودجه های سال گذشته مخصوصاً سه سال اخیر) تنگ است یعنی نه موازنه دارد زیرا که عایدات ۷۰ درصد مخارج است و نه این ملت همان ۷۰ درصد را میتواند بپردازد زیرا که طبقه زحمتکش ملت بی یا و مستأصل است و چون مأخوذات از آنها صرف مستمري يك عده طهرانى میشود یعنی باصلاح جدید مستمري که حالا حقوق خوانده میشود و بقول خود وزیر مالیه بیش از ۹۰ درصد مخارج مملکت باین طبقه حقوق بگیر که بعقیده بنده چهار خمس آن بی لزوم است و با ادارات اختراعی که دو نلت آن لئو است می رود و برای آبادی و ترقی اقتصادی طبقه عامه و رفاه آنها مصرف نمیشود رعیت بی یا شده و آنها که از سمت خلیج فارس به کوریت و شارجه و رأس الغمبه و دوی و عربستان مهاجرت

نکرده اند قادر بر تهیه قوت لایموت خود و عیال و اولاد خود نیستند تا چه برسد که بهر کیلو قند ۱۶ قران مالیات برای دایر شدن جشنها و کافه های تهران بپردازد و بالاخره نه مخارجی که از این پول مردم مضطر و مفلس و مستأصل بعمل میآید متناسب با احتیاجات ضروری مملکت است نه سفارت در برزیل و یوگوسلاوی و نه ساختمانهای عالی یرخروج که کسر این ملت را میکند و نه اتومبیل بازی که جز حقوق شده و نه اداره تبلیغات باوضعی که عیان است و نه اداره حقوقی مجاس شورای ملی و نه هزاران هزار مخارج بی لزوم دیگر برای این مملکت که دو نلت بیشتر سکنه آن ارزن برای خوردن پیدا نمیکند و از تب و توبه مثل مگس میبیرند واجب و ضروری است در اینباب من میتوانم ده ساعت حرف بزنم و بکمال سهولت باز هزاران شواهد حالت اتلاف بیت المال و اسراف عجیب موجودی را توضیح و تشریح نمایم لکن تصور میکنم مطالب برای همه عیان است و حاجت بیان نیست . این مملکت صد و شصت هزار مستخدم کشوری (که شاید با حساب مستخدمین بنگاهها و شرکتهای دولتی و مؤسسات صنعتی بسصد هزار نفر برسد) لازم ندارد بلکه نلت آنهم ضرورت ندارد و اگر گفته شود که کنار کردن اینهمه مردم از ادارات جعلی و غیر جعلی اگر هم لازم باشد فوری ممکن نیست البته این مطلب دیگری است ولی موجه نبودن اینگونه اظهارات با آن میشود که نقشه صحیحی ولو طویل المدهه برای اصلاح اینکار شروع نمایند .

برای اصلاح اساسی اینکار و رفع خرابی این رشته از امور مملکت که مایه حیات است و حکم خون دارد که در شرائین و آورده گردش میکند هبانی که اسمش حکومت مملکت است باید اقدامی اساسی و شجاعانه بکنند و برای علاج حال این مرض که از سر تا پا تمام اعضاء و اجزای بدن او پراز آفت است و عضو سالمی ندارد يك همت بزرگ و کوه کنی جهاد اکبر لازم است و بدون آن با اقدامات نیمه کاره اصلاحی نمیشود و بلکه هر روز بدتر میشود و بخط مستقیم رو با فلاس و از یاد آمدن و شکستگی و پاشیدگی میرویم و در واقع عزمی جزم و ثابت لازم است که در مبارزه با مخالفین اصلاح شخص مصلح از میدان در نرود و پهلوان این میدان باید مانند رستم ایرانی یاهر کول یونانی قدم استوار داشته باشد .

اگر گفته شود چنانکه غالباً گفته میشود چنین کاری مشکل و غیر عملی است عرض میکنم البته مشکل است ولی عملی است چندی است در مقابل حرفهای حق رسم شده اصطلاحات جدیدی قالبی بکار برده میشود و گفته میشود آقا این نوع اظهارات ثوری است و عملی نیست و گاهی برای سفسطه و مغالطه زد و بعقیده این مدافعین روش موجود نه تنها حرفهای حق مطلق بلکه حرفهای نیمه حق معتدل هم ثوری و منفی است حقیقت آنست که من تا حال معنی واقعی این اصطلاحات را در ذراتم ثوری یعنی چه مگر نه مبنای همه نقشه های اصلاحی باید بربك ثوری یعنی عقیده اصولی باشد و مگر نه جلو گیری از خرابی و فساد و اسراف و امور لئو منفی است کار همین است که باید درست فکر کرد و ثوری صحیح پیدا کرد و آنرا عملی ساخت و اگر هر اصلاح مشکل و غیر عملی شد و از آن گریخته شود پس حکومت برای چه لازم

است حکومت مملکت باید برای اصلاح این وضع خراب مالی نقشه صحیح تدارک کرده و آنرا بطور ثابت و تدریجی ولی با استمرار و با قصد رسیدن به هدف اجرا و تعقیب نماید اگر کسی از مجتهدی بی رسد آقا من میتوانم شراب بخورم و جواب بدهد نه بعد سؤال کند که آیا خوب است قمار کند باز بگوید نه و بعد در خصوص يك امر حرام دیگری بی رسد باز جواب نفی بشود ممکنست بگوید ای بابا شما هم منفی باف هستید ولی گناه مجتهد نیست بلکه تقصیر شخص حریس بافعال غیر جائز است که موجب نفی بی دردی میشود .

مخارج ضروری حقیقی خیلی کمتر از این است که قلمداد میشود و شاید از نلت آنچه امروز میشود هم کمتر است و باقی یا مستحبات و یا مکروهات و مجرمات و یا اسرافات است این مقدار مبالغه ندارد اگر چه من پارسال در قبال جدالی تحریک آمیز بمبالغه از صد میلیون تومان بودجه حرف زدم که بدیهی است بمبالغه بود مالیاتهای مستقیم کمر طبقه ضعیف یعنی صدی نودونه ملت بدیخت مارا میکشند در بودجه سال جاری انگلستان که اینک من در دست دارم مالیات بر عایدات و مالیاتهای مستقیم نظیر آن بیش از دوهزار میلیون لیره یا ۵۵ درصد کل عایدات است از مالیاتهای غیر مستقیم بسیار عجیب و غریب معمول در مملکت ما در آنجا جز گمرک و اکسیز و مالیات بنزین چیزی دیده نمیشود دولت هم با احتیاجات عمومی مردم تجارت نمیکند و منفعتی نیبیرد در مخارج مملکتی نه تنها اسراف مفرط و اتلاف خارج از تصور موجود است بلکه علاوه راه قسمت عظیمی از مخارج و تصرفاتیکه در مال این ملت میشود بنا بر اینی از تحت نظارت دولت و مجلس و ملت بکلی خارج شده و جزو بودجه مملکت نیآید در صورتیکه هر مالی علی الاطلاق که صاحب و مالک خصوصی ندارد مال ملت است و مصارف آن باید با نظارت دقیق ملت و کلاهی او بعمل آید از چندی با بنظر رسم شده بجلیه های عجیبی قسمتهای خیلی همد از عایدات و مخارج مملکتی را از تحت نظارت و مداخله ملت خارج ساخته اند هر دستگامی که اسم او ازالف و وال و الف و واه وها مر کب است (اداره) تابع دولت است ولو باسم و اگر بخواهید تمام دخل و خرج عظیم آن دستگام را از مداخله و نظر دولت و مجلس خارج سازید کافیتست که حروف اسم آنرا بیاء و نون و کاف و الف وها (بنگاه) تبدیل کنید و من یازده تا از این دستگامهای عظیم را میدانم که بودجه آنها بیشتر از بودجه کل مملکتی که بر حسب ظاهر تحت نظارت مجلس است میباشد و اگر فردا بخواهید وزارت عدلیه را از دائره تنگ حوزه اقتدار حکومت ملی خارج کنید و آقای وزیر عدلیه را هم از این مقررات خشک راحت نسائید کافیتست که اسم وزارت عدلیه را هم بنگاه عدلیه بگذارید علاوه بر اینکه این دستگامها یعنی بنگاههای رفیع العجا و مؤسسات ملی مستقل در دخل و خرج خود از تحت نظارت و دخالت حکومت مملکت و مجلس خارج هستند در مقررات استخدامی و مالی هم تابع قوانین مملکت نیستند و غالباً حقوق گزاف و دلخواه بمستخدمین بی حساب خود میدهند در عده بالزوم و بی لزوم مستخدمین خود پاینده قیدی نیستند در خرید و فروش و مخارج آزادند و این تبعیض در بین خدمتگزاران یک مملکت گناه لایقتر است و

موجب دل سردی مستخدمین دستگامهای بدبختی است که هنوز اسم اداره دولتی و وزارتخانه دارند که بقول آقای وزیر مالیه باید تابع مقررات خشک باشند و دیگران تابع مقررات ترومن نمایند چرا باید یکمست از خدمتگزاران مملکت تر باشند و قسمت دیگر از خدمتگزاران مملکت خشک اگر مستخدم برنامه هفت ساله به بنده عباسی می رود باید هزار تومان حقوق بگیرد و اگر مستخدم وزارت مالیه آنجا می رود چهار صد تومان بگیرد مگر کار برنامه همه در کوریر لوت و بلوچستان است این رویه موجب باس و دل سردی قسمت زیادی از خدمتگزاران این مملکت میشود مگر اینها ناپسری هستند و آقایان بنگاهها پسر تنی اگر مستخدمین ادارات نوکر دولت و نوکر این مجلس هستند کارکنان مؤسسات مملکتی نیز نوکر دولت و همین مجلسند و میدانم چرا شما آقایان بیکمست از نوکرهای خود بی جهت مواجب کم میدهد و بقسمت دیگری بیشتر و چرا اینها را دارای امتیاز قرار میدهد و این تبعیض و ترجیح بلا مرجع را روا میدارید اگر بگوئید عده مستخدمین ادارات دولتی زیاد است و نمیتوان همه حقوق کافی برای معیشت آنها داد اولاً مگر مستخدمین بانک صنعتی بعد اقل ضرورت است تا از بر طبقه دولت است که دست شجاعت از آستین همت بیرون آورده بر طبق نقشه عاقلانه و مستمر و تدریجی عده مستخدمین را تقلیل دهد و بعد لازم قطعی و حتمی و پرکار و زحمتکش و لایق که باقی میماند حقوق کافی بدهد و البته اینکار شهامت و فداکاری میخواهد .

مجلس اول با جرأت بی قیاس و شجاعت عظیم مواجها را با قطع کرد و با تقلیل و برای موازنه بودجه مستمریات هزاران اشخاص با نفوذ را حذف یا کم کرد و در قطعی کار او چنان شد که مرحوم آقا سید عبدالله بهبهانی مجتهد کیشی بیان مشروطیت بود روزی در مجلس در بیان عظمت و قدرت فوق العاده مجلس گفت که ناصرالدین شاه با آنچه قدرت مطلقه خود و میرزا تقی خان امیر نظام با آن تسلط و اقتدار و قتیکه دست بقطع حقوقهای ناحق و تقلیل آنها زدند غوغا شو چنانکه لازم بود نتوانستند از عهده برآیند لکن این مجلس بدون ملاحظه و با عزم رشیدانه اینکار را انجام داد بعد از چهل سال مشروطیت نه تنها چنین اقدام مردانه تجدید نشد بلکه از سه چهار سال قبل و مخصوصاً در دوره فترت بین مجلس ۱۴ و ۱۵ یعنی در دوره ای که در تاریخ ایران با سم دوره تصویب نامه خواهد ماند سد قانون استخدام و آئین استخدام چنان شکست و بنیان انتظام امر خدمت دولتی چنان ویران شد که ضابطه از دست رفت و شاید پنجاه هزار نفر هم بر عده مستخدم نمایان اضافه شد و اردوئی که قبل از آن دوره از بازاریان و مستخدمین چند صد شرکت تجار تی دولتی و نیمه دولتی در دوره انحصار تجارت تشکیل و داخل خدمت دولت شده بود تورم زیاد تری پیدا کرد . توازن بودجه و سلامت آن فقط با تقلیل مخارج و افزودن بر مالیات بر عایدات و تقلیل و اغلب حذف مالیاتهای غیر مستقیم و منسوخ کردن تجارت دولت حاصل میشود و اگر در چند سال اخیر توازن سوزی را که بر حسب ظاهر وجود داشت میبستیم حالا هم ممکنست هر سال سیصد میلیون تومان از بانک ملی قرض کرد و روی عایدات بگذاریم و ودایع مردم را در واقع ضبط و مصادره نمائیم و دلخوش باشیم که بودجه توازن دارد چنانکه توازن بودجه های دوره تصویب نامه از همین

ممر اختراعی عجیب مغرب مملکت بود تا این مملکت از اسراف و گشاد بازی خودداری نکنند دولت و طبقه با بضاعت ملت بقول آقای دکتر متین دفتری کربنده خود را چند درجه تنگ نکند از سقوط عظیم و وحشتناک مالی و اقتصادی که بسرعت و بخط مستقیم بعطرف آن میرویم ایمن نخواهیم بود و من این را بست قدیمترین خادم ملت در این مجلس دفته آخر بندای بلند اخطار میکنم .

عرض بنده در این باب تمام است و باز در آخرین فرصت خودم باید تکرار کنم که حتماً باید مخارج زیاد را حذف و مخارج لازم را بعد اقل ضرورت تقلیل کرد و بار مالیاتهای غیر مستقیم ضعیف کش و تجارت دولتی و انحصار تجارت را بتدریج بر انداخت و رنه این ملت روزی بستمه میآید و وطن پرستی ما اقتضای آن دارد که مردم ضعیف این مملکت را که شاید بیش از چهارده میلیون و نیم نفر هستند بیش از این زجر نکنیم که بخبال الملك بقی مع الکفر ولا بقی مع الظلم که حدیث خیلی شریف و عالی است ولی خدا ما را از ابتلاء بان نگاهدارد نیفته .

امیدوارم آقای وزیر مالیه که در بسیاری از موارد حسن نیت و استقامت و شجاعت اخلاق ایشان مشهور شده قدیمی رشیدانه در اصلاح حال مردم پایمال شده این مملکت از راه اصلاح بودجه و قوانین مالی بر دارنده و بداندند که چنین اقدامی اساسی و واقعی و ضربتی بر بنیان ظلم و بیعدالتی موجود نزد خدا افضل من عبادة الثقلین خواهد بود .

دو سه نکته نیز در ضمن این چند روز مباحثات بخاطر رسید که با اجازه آقایان علاوه میکنم ، در محضود کردن واردات خارجی یا آزاد گذاشتن آنها بصحیتهای زیادی میشود و در له و علیه هر شق استدلال زیاد شده است بنده نیز میخواهم عقیده خود را در این باب عرض کنم کلیه وارداتی که برای مصرف طبقه کم مایه ملت نیست مانند اتومبیل شخصی و صد ها چیز دیگر باید ورود آنها را کاملاً منع یا در مورد بعضی قلیل محدود بحدجزئی بشود و از قاچاق آنها و احتکار و گرانفروشی موجود آنها با تمام تدابیر مکنه و شنیده جلو گیری شود وارداتی که برای مصرف طبقه عامه و کم بضاعت یا متوسط الحال است باید ورودش آزاد شود تا مردم مملکت اسیر دست عمل آورند گان طعام و حریس و گرانفروش محصولات و مصنوعات داخلی که بمتافع عادلانه قناعت ندارند نشوند لکن برای حمایت معتدل مصنوعات و محصولات داخلی حتماً باید تحلیلی معتدل و کافی بر واردات خارجی مقرر شود و بهترین همه طرق در اینباب همان طریقه حمایت مرسوم دنیا در قرون گذشته یعنی گمرک است و عوارضی نظیر آن باین معنی که اگر محصول داخلی منی یا متری ۱۲ قران تمام میشود محصول خارج بیک تومان وارد میشود باید سه چهار قران بمحصول خارجه تحویل کرد تا عمل آورنده داخلی بتواند یکی دو قران منفعت کند و اگر مردم گاهی چند قران بفتح عمل آورنده داخلی ضرر کنند و گران تر بخرند در عوض برای کارگران مملکت کار پیدا میشود در صورتیکه ورود امته خارجی ارزان کار را از دست آنها میگیرد لیکن اگر محصول داخلی به پنج تومان تمام میشود یا اینکه عمل آورنده داخلی میخواهد دو سه تومان فایده ببرد بستن راه

واردات خارجی جایز نیست و ظلمی بر مردم فقیر مصرف کننده است .
 دیگر آنکه یکی از واجبات درجه اول اقدامات مالی در این مملکت پس دادن قروض دولت به بانک ملی است کدر اینکار واقفای ابتدائی از هر حدی گذشته و موجب رخنه ها و خللهای عظیم شده است اگر خود دولت بانک مملکت را که تنها امیدو تکیه گاه مالی و اقتصادی ملی است بدست خود ورشکست کند و ادایع مردم را پیش بانک باسرم قرض جهت تجارت پر و بال و سرتا یا نفله شده خود بگیرد و پس نهد مردمی را که دستشان بدنهشان میرسد هم ورشکست میکند بر حسب اطلاعی که پیدا کرده ام و مستند به نوشته های رسمی است چندین صد میلیون تومان که برای خرید و فروش اجناس بدست دولت از بانک قرض کرده اند پاشیده شده و تصفیه نشده و خود ادارات تصفیه ناپذیر شمرده اند یعنی از میان رفته است اگر طلب حق بانک را پس بدهند چنانکه آقای دکتر متین دفتری فرمودند شاید خدا مارا از فلاکت جدید نثر اسکناس محفوظ بدارد اگر چه بدون آنهم حاجتی بچنین اقدام خطرناک نیست . نکته دیگر که خطرناکترین آفتها است آنکه کلیه این پول هنگفت و گزافی که بعنوان بودجه مخارج بدوایر دولت داده میشود حسابی ندارد یعنی یک مرجعی مقبول القول صحت بصرف رسیدن آن وجوه را تصدیق نمیکند و لذا ممکنست در همه وجوه جف و میل کلی وقوع یابد مرجع رسمی و قانونی و صلاحیت دار رسیدگی به حسابها و تصدیق صحت و فساد آنها بر طبق قانون اساسی مملکت دیوان - محاسبات است لکن بسیاری از ادارات حسابهای خود را به دیوان محاسبات نمیدهند و مرتکب جرم تخلف از انجام وظیفه هستند .

اگر هیئت رئیسه محترم مجلس شورای ملی دستور طبع و نشر گزارشهای رسمی دیوان محاسبات را که بر حسب وظیفه بمجلس تقدیم شده و توزیع آنها و خصوصاً گزارش اخیر خرداد ماه سال جاری بین آقایان و کلاه میدانند بنده از دادن شرحی وحشت آور در این باب بپنایز میشدم و آری بدوام بزودی این طبع و نشر صورت حصول بگیرد .

بر حسب آخرین گزارش دیوان محاسبات که اینجانب بطور غیر مستقیم اطلاع یافته ام از سال ۱۳۱۹ تا آخر سال ۱۳۲۶ بر طبق آخرین صورت حساب ادارات حساب دهنده بیش از ششصد و چهار میلیون تومان موجودی آن ادارات است و بیای آن ها مانده و نه اسناد علی الحساب آنرا داده اند و نه مبلغ نقدی آنرا بخزانه رد نموده اند و نیز از حسابهای شهرداری ها و کشور تانیه اردیبهشت گذشته - ۱۳۷۵ فقره تسلیم دیوان محاسبات نگردیده است و شاید از همه بدتر حساب وزارت خواربار و واحد های اقتصادی و بازرگانی دولت است که چندین صد میلیون از خزانه مملکت بشکلیات منحصراً پرداخت شده (ظاهراً همان وجوه استقراضی از بانک ملی) و با آنکه دیوان محاسبات بموجب ماده ۲۱ قانون دیوان محاسبات و تبصره یک قانون لغو اختیارات اقتصادی دکتور مینسو مصوب ۱۸ دیماه ۱۳۲۲ مکلف برسدگی حساب این قبیل وجوه دولتی شده اصلاً حسابی بدیوان محاسبات تسلیم نشده و وسیله

رسیدگی بان ها را برای دیوان محاسبات فراهم نکرده اند و پس از گذشتن مدتی و تحولات و تغییرات متوالی تشکیلات مزبور بعد ها هم رسیدگی باین حسابها خارج از امکان خواهد بود .
 در خانه اجازه میخوام در ضمن صحبت در باب بودجه که شامل همه شش امور مملکتی است مطلبی را هم راجع اداره مشاغل یا وزارت کار عرض کنم این دستگاه نیز بودجه ای از خزانه این ملت دارد ولی هنوز کمکی بکارگران این مملکت گمانی نکرده است اگر چه در ژنو مردم دنیا از اصلاحات و اقدامات خیلی حرف میزنیم چند روز قبل که بحمام رفتم از کارگر حمام تحقیق کردم که روزی چند ساعت کار میکنند گفت ۱۸ ساعت با کمال تعجب گفتم چگونه چیزی ممکن است در این گرمای شدید تابستان آنهم در رمضان آنهم ۱۸ ساعت جواب داد اینکار نه تنها ممکن است بلکه واقع است و چون شرح داد که ساعت ۵ صبح بحمام می آید و عصر ساعت ۱۰ میرود حساب کردم ۱۷ ساعت شد این کارگر حال مسلول داشت و تاب و توان زیادی برای او نمانده بود گفتم چرا قانون کار را اجرا نمیکند گفت ما تصویب قانون را نشنیده ایم بلی این یک ظلم شاق است که باید زودتر رفع شود من آنچه را که دیده بودم ابتدا با آقای عمل که مسئولیت اینکار را دارم عرض کردم و اینک در اینجا نیز نتوانستم از گفتن آن و جلب نظر اولیای امور خودداری کنم و امیدوارم به سمع رادیوی آلبانی و بلغارستان نرسد و فوراً انتقادات مبنی بر دلسوزی ما را با تکرار نکنند و مسئولین امور در ایران هم نگویند که چرا فلان عیب را گفتید که حضرات تکرار کنند و این برخلاف وطن پرستی است و باید محض خاطر رادیوی بلغاری عیب های خودمان را بیوشانیم این نوع نظر در امور صحیح نیست و باید عیب را گفت و انتقاد حق را کرد بگذار دیگران تکرار کنند لکن ما میتوانیم بهمان دیگران بگوئیم بلی آقا ما عیب داریم والحمد لله به آزادی آنرا میتوانیم انتقاد کنیم ولی آیا کسی در ولایت شما هم میتواند یک عیب کوچک از هزاران معایب شما را بگوید پس ما برای آزادی شکر خدا میکنیم و هر روز عیب های خودمان بخودمان با کمال صداقت میگوئیم اما شما .

گفتا شیخا هر آنچه گوئی هستم
 اما تو چنان که می نمائی هستی!!
 رئیس - پیشنهاد کفایت مذاکرات در کلیات رسیده قرائت میشود .
 (شرح زیر قرائت شد)
 پیشنهاد میکنم چون بقدر کافی در ماده لایحه بودجه کل کشور مذاکره شده پس از ختم بیانات آقای تقی زاده مذاکره در کلیات کافی است و بلا یحه بودجه رأی گرفته شود . (صحیح است) .
نمایندگان - مخالفی نیست .
رئیس - رأی گرفته میشود به پیشنهاد کفایت مذاکرات در کلیات آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر قیام کردند) تصویب شد یک پیشنهادی آقای شریعت زاده داده اند که دیگر حالا مورد ندارد پیشنهاد اصلاحی است ولی حالا موقع گذشته است قرائت میشود .
 (شرح زیر قرائت شد)
 در سطر آخر ماده دوم بعد از جمله (در حدود

وصولی در آمدن) جمله بر طبق مقررات و قانون پرداخت نماید اضافه شود
رئیس - آقای دکتر معظمی .
دکتر معظمی (مخیر کمیسیون بودجه) - عرض کنم قبل از اینکه رأی داده شود یک رقمی است که باید اصلاح شود ۲۳۱۷۹۸۶ ریال بودجه مجلس اضافه میشود (صغری - از چه بابت ؟) تصویب فرمودید بودجه مجلس در بودجه صوملی کشور کمتر بود بنا بر این اصلاح میشود موضوع دیگری هم که خیلی مهم است وغفلت شده بنده معذرت میخوام چون هیئت دولت موافقت فرمودند آقای رئیس هم موافقت فرمودند چند فقره گزارش راجع به مستوری ورته مرحوم دکتر حبیبی - دکتر مرزبانی - ذبیح الله سیاوش - قوش بیکی - سرتیب سیف و غیره جمعاً شش فقره است اینرا هم خواهش میکنم آقایان موافقت فرمایند که ضمیمه شود .
رئیس - بسته بنظر موافقت آقایان است اگر موافقت فرمایند بعنوان تبصره بآخر اضافه شود (صحیح است) یک موضوعی هم که باید آقایان مسبق باشند قانون کار است که باید معلوم بشود که اینجا بهیچوجه تأسیسات جدید نمیتوانند بکنند از این تاریخ بعد تأسیسات جدید در هیچ جا در شهرستانها و استانها نمیتوانند داشته باشند و کارهایشان بفرمانداری ها داده میشود ولی عطف بمسابق نشود خواستم مسبق باشید آقای وزیر دارائی .
وزیر دارائی - موقوفات مسجد سلطانی را که اینجا به هزار تومان محدود شده بود خواستم عرض کنم مبلغش غیر محدود باشد چون ناچیز است برای اینکه ممکن است مقداری جزئی زیادت باشد و نتوان اجرا کرد چون باعث اشکال میشود خواستم توضیح بدهم نامحدود باشد .
رئیس - بسیار خوب رأی گرفته میشود بلا یحه بودجه با این اصلاحات آقایان موافقت ورقه سفید میدهند عده ۶۰ نفر .
 (بترتیب ذیل اسامی آقایان قرائت شد و هر یک رأی خود را در محل نطق دادند)
 اسامی رأی دهندگان - آقایان ضیاء ابراهیمی . سلطانی . تولیت . پالیزی ملک مدنی . صاحب جمع رضوی . محمود محمود . هاشم و کیل . عباسی - امیر - حسین خان ظفر ایلخان . قبادیان . گبو . نواب یزدی . اسلامی . احمد فرامرز . حاذقی . بین اسفندیاری . ملکپور . قوامی - صادقی . دکتر معظمی . شریعت زاده . گرگانی . علی و کیلی . ابوالقاسم بهبهانی . دکتر عبده محمد علی مسعودی . دکتر مجتهدی . بهبهانی . معین زاده . ارباب . اسدی . منصف . موسوی . باناقلیج . ماکوئی . ایقوانی . سزاوار . بوداغیان . کشاورز صدر . آشتیانی . زاده . اردلان . دهقان . بیات . آصف . نیک بی . دکتر مصباح زاده . گنابادی . لاهوتی . صفوی . آزاد . امیر تیمور . نراقی . دکتر بقائی . امیر نصرت اسکندری . معتمد ماوندی . اخوان . دکتر متین دفتری .
 (پس از استخراج آراء ۵۳ ورقه سفید و ۵ ورقه کبود شماره شد)
رئیس - از ۶۰ نفر عده حاضر بودجه سال ۱۳۲۸ با ۵۴ رأی موافق تصویب شد
 اسامی موافقتین - آقایان: ضیاء ابراهیمی . سلطانی . تولیت . پالیزی . ملک مدنی . صاحب جمع رضوی . محمود محمود . هاشم و کیل . عباسی

امیر حسین خان ظفر ایلخان . قبادیان . گبو . نواب یزدی . اسلامی . احمد فرامرز . حاذقی . بین اسفندیاری . ملک پور . قوامی . صادقی . دکتر معظمی . شریعت زاده . گرگانی . علی و کیلی . ابوالقاسم بهبهانی . دکتر عبده محمد علی مسعودی . دکتر مجتهدی . بهبهانی . معین زاده . ارباب . اسدی . منصف . موسوی . باناقلیج . ماکوئی . ایقوانی . سزاوار . بوداغیان . کشاورز صدر . آشتیانی . زاده . اردلان . دهقان . بیات . آصف . نیک بی . دکتر مصباح زاده . گنابادی . لاهوتی . صفوی (جزء موافقتین یک رأی تکرار شده)
 مخالفین - آقایان: آزاد . امیر تیمور . نراقی

دکتر بقائی . امیر نصرت اسکندری
 ورقه سفید بدون امضاء ۳ برگ
وزیر دارائی - اجازه فرمایید ؟
رئیس - فرمایند .
وزیر دارائی - بنده وظیفه دارم که از مجلس شورای ملی تشکر کنم که برای اولین دفعه بعد از هفت سال بودجه مملکت تصویب شد و بنده خیلی ممنونم از آقایان که در این هوای گرم و زبان روزه چندین روز صرف وقت فرموده اند و بودجه را تصویب کردند و من آقایان اطمینان میدهم که نظریات و منویات آقایان را در صرفه جوئی کامل بودجه و از سعی کلی در جمع آوری درآمدهای مختلف مخصوصاً درآمدهای مالیاتهای مستقیم از هرجهه کوتاهی نخواهم کرد

(صحیح است) و مقصداً تا چهارم اینجا از جناب آقای رئیس مجلس شورای ملی که شخصاً در این قسمت توجه مخصوصی مبذول فرموده اند تشکر بکنم .
 (صحیح است) در تمام قسمتها توجه فرمایند
هموقع و دستور جلسه بعد ختم جلسه
رئیس - خواستم بمرض مجلس برسانم که دیگر مجلس تا روز سه شنبه تعطیل خواهد بود . یعنی روز شنبه و یکشنبه و دوشنبه مجلس تعطیل است سه شنبه ساعت ۹ مجلس خواهد بود دستور لایحه مالیات و انتخابات و فوریت لایحه وزارت جنگ (مجلس در ساعت یک ویست دقیقه به نماز ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - **رضاحکمت**